

БҮРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 8 (9455)

1961 оной январин 10, вторник

Сэн 2 мүнгэн

САГАЙ ЭРИЛТЭ

Тайгаар хандажа, аша үр эхэтэй-гээр худалдан хүнүүд дэ тудбарин талаар урмашуулагдаха болоно бшуу.

Томо бригадануудыг эмхидхэж, тэдэний ажлын тоосоондо оруулаад банагаа амаршаха бэшэ, харин тэндэхи ажал худалмэринэ зүбөөр эмхидхэхэ, нарын туйлалтануудыг, түүрүүшүлэй дүй дүршэлэ ургэнөөр нэбтэрүүлхэ тушаа колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тэндэхи партийна организацинууд, аймагуудай партийна, советскэ органууд ехэ юмэ хэхэ үүргэтэй. Аймагуудай, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд минн юрэнхы заабари гүрэхэ бэшэ, харин ажал хэрэг хайса мэдэхэ, ямар аша үр тэрэ заабариһаами гарахаб гэжэ бодомжлохо ёһотой. Эхэ малай, нэн түрүүн, үнөөдэй тоо толгой эрд олошоруулаха, малай үүлтэр байжаруулаха гэхэ мэтэ шухала асуудалнууд шадабаритайгаар, оролдосотойгоор шидхэгдэхэ болоно. Мүнөө үедэ фермэ, бригаданууд дүршэл эхэтэй түүрүүшүл, дунда бургуули дүүргэһэн, мүн дээдэ эрдэмтэйшэ хүнүүд олошоржо байна. Эдэнэй ухаан бодолыг, оюун бэлигыг дэмжэхэ, коммунизм байгуулаха хэрэгтэ тэрэниг зориулха гэжэ хүтэлбэрилэгшэдэй нангин уулга мүн.

Долоон жэлэй түсэбэй гурбадах иждэ табигдама байһан зорилгонуудыг амалтатгайгаар бэлуулхын тула үнэм бүриһе тугал абайса, тэдэнэ жэлэйгээ 250—300 килограммэй болгохо, хонин бүриһе хурьга түүлүүлжэ, жэлэй түршадэ тэдэнэ 40—45 килограмм шэгүүртэй болгохо шухала. 1961 ондо үнэм бүриһе колхозуудта 2 килограмм литр, совхозуудта—2500 литр һу хааха, хонин бүриһе колхозуудта 3,5 килограмм, совхозуудта—4 килограмм ноһо хайшалха арга бий.

Эдэ арга боломжонуудаа харалсажа, фермэ, бригада бүхэн шэнэ жэлдэ шидхэхэ социалистическэ худалгануудаа тодорхойлохо, тэдэнэ хайса зүбшэн хэлсэхэ болоно. Удаань абайһан уялгануудаа бэлуулхын түлөө үдэрһе үдэртэ, һараһаа һарада шангаар тэмсэхэ ушартай. Үнгэрэгшэ жэлдэ ехэ уялгануудыг абаад, олохон ажаминнууд эмхидхэлэй худалмэри мууса абуулан дээрнээ тэрэнэ бөөдүүлжэ шадаггүй. Эгээл энэ шалтагаанаа боложо республикамнай 1960 ондо гүрэндэ маха, һу, үндэгэ худалдаха социалистическэ уялга дүүргэгшэй. Саашадаа нимэ байдалыг төсөөхн аргагүй.

Ниятынгаа адуу малай тоо толгой олошоруулаха, ашаг шэмьшэ дээшлүүлхын тула хүсэд һайн тэжээл хэрэгтэй. Хаа хаангүй үнэм бүридэ адыгын 10 тонно силос, 10 центнер үбэ, 5 центнер тариа талханай зүйл бэлдэхэ шухала. Хонн, гахай болон бусад түрэлэй мал тэжээлээр хэрэгтэй соогоо хангалха ушартай. Тиммэнэ үдэр саг гэнгүй хэбэрэй тариалда хайса бэлдэхэ, поли, сабшалан дээрэ шадалаа һаа ехэ наг шөбхэ гаргаха болоно.

Тиммэ болохоороо сагай эрилтэ харалсажа, хуушан ёһо гурима орхим, амагыгаа шэнээр эмхидхэнэ, амалшадай түлөөһе абайһан продукциин зэргээр тогтоосон, бригада бүхэниг амагын тоосоондо оруулаха гэжэ партийна организаци бүхэний хойшлуулашагүй зорилго мүн. Зүгөөр энэ гүрэн түрэн урмашанартай холын хараата хэрэг мөн ёһо тэдэһе шидхэхэ бэшэ, харин тэрэниг өөһэдэ хайса шудалжа, үрэн олон колхознуудта, совхозой хүтэлбэрилэгшэдэ тайбарлан олгуулжа бөөдүүлхэ хэрэгтэй. Энэһэй амар нэгэн саг зуурын хэмжээ-абуулга бэшэ, харин үдэр бүри оролдосотойгоор бөөдүүлхэ, ухаамсараар ударидаха хэрэг гэшэ.

Ниятынгаа адуу малай тоо толгой олошоруулаха, ашаг шэмьшэ дээшлүүлхын тула хүсэд һайн тэжээл хэрэгтэй. Хаа хаангүй үнэм бүридэ адыгын 10 тонно силос, 10 центнер үбэ, 5 центнер тариа талханай зүйл бэлдэхэ шухала. Хонн, гахай болон бусад түрэлэй мал тэжээлээр хэрэгтэй соогоо хангалха ушартай. Тиммэнэ үдэр саг гэнгүй хэбэрэй тариалда хайса бэлдэхэ, поли, сабшалан дээрэ шадалаа һаа ехэ наг шөбхэ гаргаха болоно.

Коммунистическэ партийнаа хүтэлбэрээр урагшаа дабшажа, худэе амагыгаа хүгжөөхэ талаар долоон жэлэйнгэ түсэбэе уришалан 4—5 жэлдэ бөөдүүлхэ оролдө.

Ниятынгаа адуу малай тоо толгой олошоруулаха, ашаг шэмьшэ дээшлүүлхын тула хүсэд һайн тэжээл хэрэгтэй. Хаа хаангүй үнэм бүридэ адыгын 10 тонно силос, 10 центнер үбэ, 5 центнер тариа талханай зүйл бэлдэхэ шухала. Хонн, гахай болон бусад түрэлэй мал тэжээлээр хэрэгтэй соогоо хангалха ушартай. Тиммэнэ үдэр саг гэнгүй хэбэрэй тариалда хайса бэлдэхэ, поли, сабшалан дээрэ шадалаа һаа ехэ наг шөбхэ гаргаха болоно.

Коммунистическэ партийнаа хүтэлбэрээр урагшаа дабшажа, худэе амагыгаа хүгжөөхэ талаар долоон жэлэйнгэ түсэбэе уришалан 4—5 жэлдэ бөөдүүлхэ оролдө.

Советско-Индонезийскэ хамтын коммюнике

Индонезийн Национальна аюулгүй байдалыг сахиха министр, армин штабай начальни А. Х. Насутнон түүрүтэй Индонезийн правительствена делегаци январин 2-ноо 6 хуртээр Советскэ Союзда ерээд байба. Индонезийн Республикын зэбсэгтэ хүсэнуудыг байгуулха хэмжээ-ябуулгануудай абтажа байһантай, гол түлэб, Баруун Ириан тухай асуудалтай һүүлэй үедэ хурсадаһаанаа уламжалан онсо байдалай тохёолдоһонтой дашарамдуулан, энэ делегацине Индонезийн правительствэ СССР-гэ эльгээһэн байгаа.

Делегаци СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрушевтой, Советскэ правительствын бусад гшүүтдэй улсаа. Энэ делегацин болон А. И. Микоян түүрүтэй СССР-эй правительствена делегацин хоорондо тодорхой хэлсэн болоо.

Хэлсэн амжалтатайгаар дүүржэ, Индонезийн Республикын зэбсэгтэ хүсэнуудтай тон ехэ хэрэгтэй шэнэ зүйлүүдыг худалдажа абаха тухай Насутноной делегацин гуйлтыг Советскэ Союзай правительствэ хангаа. Хоёр тала зохино хэлсээ баталһан байна.

Али бүхы түхэлэй колониализм болон империализмтай тэмсэхэ уласхоорондын тон шухала асуудалнуудаар, мүн үр эхэтэй хингалта тогтоон, буу зэбсэг бүгдэлэнтээрээ, хүсэвөөр хурьяаха гэхэ ээргын уласхоорондын асуудалнуудаар, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхнжүүлхэ талаар гаргалдаха бусад хүсэлтэ оролдолгонуудаар нэгэн ханалтай байһанаа али али тала элхрэйлэн мөдүүлэ.

Индонезийн Республиктай Баруун Ирианне нэгэдүүлхэ тухай Индонезийн арадай үнэн зүб эрилтыг Советскэ правительствэ дэмжэнэ. Насутноной делегаци СССР-эй сэргэй болон бусад зарим газарнуудыг хараха аргатай байгаа.

Индонезийн Республиктай Баруун Ирианне нэгэдүүлхэ тухай Индонезийн арадай үнэн зүб эрилтыг Советскэ правительствэ дэмжэнэ. Насутноной делегаци СССР-эй сэргэй болон бусад зарим газарнуудыг хараха аргатай байгаа.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ РСФСР-эй амалшадай депутадуудай хизарнуудай, областнуудай, округуудай, районуудай, городуудай, хүдөөгэй болон поселогуудай Советүүдыг хунгаха тухай

РСФСР-эй амалшадай депутадуудай хизарнуудай, областнуудай, округуудай, районуудай, городуудай, хүдөөгэй болон поселогуудай долоодохи зарлалай Советүүдэй эрхэ түлөөлэлтын 1961 оной мартын 1-дэ дүүрэнтэй дашарамдуулан, РСФСР-эй Верховно Советэй Президиум ингэжэ тогтообо: РСФСР-эй амалшадай депутадуудай хизарнуудай, областнуудай, округуудай, районуудай, городуудай, хүдөөгэй болон поселогуудай Советүүдэй хунгалтыг 1961 оной мартын 5-най воскресенидэ үнгэргэхэ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ Бурядай АССР-эй амалшадай депутадуудай аймагуудай, городуудай, районуудай (Улан-Удэ городо), хүдөөгэй болон поселогуудай Советүүдыг хунгаха тухай

Бурядай АССР-эй амалшадай депутадуудай аймагуудай, городуудай, районуудай (Улан-Удэ городо), хүдөөгэй болон поселогуудай долоодохи зарлалай Советүүдэй эрхэ түлөөлэлтын 1961 оной мартын 1-дэ дүүрэнтэй дашарамдуулан, Бурядай Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Советэй Президиум ингэжэ тогтообо: Бурядай АССР-эй амалшадай депутадуудай аймагуудай, городуудай, районуудай (Улан-Удэ городо), хүдөөгэй, сомоной болон поселогуудай долоодохи зарлалай Советүүдэй эрхэ түлөөлэлтын 1961 оной мартын 5-най воскресенидэ үнгэргэхэ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Индонезийн правительствена делегацин Москвада ерээд байһан тухай

Индонезийн Республикын правительствена делегацине толгойлошго, Национальна аюулгүй байдалыг сахиха министр, Индонезийн армин штабай начальни генерал Насутнонтой, энэ делегацин гшүүн Гадаадын хэрэгүүдэй министр д-р Субандротой СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшын Нэгдэхин Нэгдэхин А. И. Микоян, Индонезийн Республикын правительствена делегацине толгойлошго, Национальна аюулгүй байдалыг сахиха министр, армин штабай начальни генерал Насутнон хэлсэндэ гар табла.

Хүнэй һайн юумэ хэдэн үе һанан сооһе мартагдадаггүй ха юм. Тэрэндэл адли хоншон Павел Петрович Соколов үгэрһэн жэлдэ хэһэн ажал туйлаһан туйлалтаа ойн соогоо бүхөөр дэ тудуужа абайһан байха

Шэн зоригтойшуулай нэгэн

Тала дайдыг бүрхөөмэ торголиг нарин ноһотой хонин һүрэг олоор үсхэбэрилжэ, орон ноһагаа, арад зоноо баяжуулхын түлөө унаһан малгалгаа абангүй, жэлһээ жэлдэ оролдосотой шангаар ажалладаг эрхим түрүү хониншод республикымнай колхоз, совхозуудта олон бшуу.

Тэдэнэй дунда Бичурын совхозой ажалша бүхэриг хониншан һамажан Параевагай нэрэе дурдангүй аргагүй. Энэ нүхэрнай жэлһээ жэлдэ хонидһоо хурьга олоор абжа, ноһо ехээр хайшалдагаараа холо ойгуур суурхайжа. Үрэнэй шэн зоригто ажалыг гэршэлэн, үбсүүнлэн эрхим дээдэ шан — Лениней орден яларһал.

Үнгэрэгшэ жэлдэ һамажан Параевагай даадаг бригадын-хид бүхы 966 эхэ хонидһоо хамта 1392 хурьга абжа гэхэ гү, али зуун хонидһоо 143 хурьга абжа түлжүүлэ. Тийхэдэ нүхэр Параева өөрынөө хаража байдаг 500 эхэ хонидой 100 толгой бүриһөө 152 хурьга абаа юм.

Манай бригадынхид ажалтайгаар амжалтыг улам арбадахан, мүнөө жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 150-һаа үсөөн бэшэ хурьга абжа, хонин бүриһөө 3,5 килограмм ноһо хайшалха уялгатай. Энээнэ дүүргэхэ, үлүүлэншэ дүүргэхэ хүсэ шадал, арга боломжоһе маида гүйсэд байха, гэжэ энэ хониншан зоримгойгоор мэдүүлэ.

Ажалша бэрхэ хониншонтон сугаа хүдэлдэг нүхэдым Бадма Мункуева, Долгорма Гомбожапова, Цырема Дармаева, бүри залуухан басаган Галина Дугаржапова булта энэ уялгага эрхимээр дүүргэхэ байһандаа эрид шийдэнги хүдэлэнэ.

Убэл, зунгүй сагаан эдэ — һу, тоһо дэбэрүүлдэг республикын сууга солото хаалишад дунда Тельманэй нэрэмжэтиг колхозой залуу хаалишан Владимир Гомбоевой нэрэ дуулаагүй хүн хоһор байха. Владимир хубүүн үнгэрэгшэ жэлдэ өөрынөө даажэ байһан үүлтэртэ үнээдэй тус бүриһөө 3100 гаран литр һу хаагаад, уялгага үлүүлэн дүүргэжэ юм.

Шэнэ жэлдэ бүри оролдосотойгоор ажаллажа, үнэм бүриһөө дунда зэргээр 3500 литр һу хааха зорилгойтоб, гэжэ нүхэр Гомбоев мэдүүлэ.

Тэршэлэн энэ колхоздо үүлтэртэ малай фермын ажалша бэрхэ хаалишан басаган Альбина Дальбинова, мүн дүхэ гүршэл эхэтэй хаалишан Анастасия Николаевна Воронцова дүршэл нёдоһон тус тустай 3000 гаран литр һу үнэм бүриһөө һаһан аад, гараад байгаа 1961 ондо тэрэнэ 3400—3500 литр тэ хурьгэ зорилго урдаа табинхай.

Тэдэнэй хэлһэн үгдөө хурьжэ, абайһан уялгага нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байһаниншэ лабтай.

Түсэбөө 164 процент дүүргэбэ

КЫРЕН. Түхэнэй аймагай заготсколой пунктнууд мал худалдажа абаха жэлэйнгэ түсэбэе 164 процент дүүргэбэ. Үнгэрһэн жэлдэ ажалшадай үмсын ажаминһаа 5300 центнер маха тугаадаа, Энэнь урзанданайһаа нилээд ехэ болоно. Заготсколой хүдэлмэрилэгшэ П. Демин, Л. Базаров, Б. Домышев гэгшэд эрхим ажалаараа шалгараа. Пунктнуудай хоорондохой мурьсөөндэ Улинтинхид түрүү һуури ээзлэжэ, конторбингоо профсоюзай комитетэй дамжуулхын Улаан туга хүртөө.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумыг угуулаан, 1961 ондо ехэ амжалта туйлаха, жэлэйнгэ түсэбэе уришалан дүүргэхэ гэгһэн зорилго заготсколойхид табиа.

МАНАЙ ХҮСЭЛ, ЗОРИЛГО

Одоев Г. С. (Кяхтын Лениней нэрэмжэтэ колхозой партиномой секретарь). Артеликомой коммунистууд долоон жэлэй гурбадахы жэлдэ бүри ехэ амжалта туйлаха зорилготойгоор хэдэ хэдэ хэмжээ-ябуулгануудыг хараалаад, тэрэнэ бодото хэрэг дээрнэ бөөдүүлжэ байһангай. Колхозой ажамин бүхы халбаринуудыг зохидоор хуабарилжа, амагын тоосоондо оруулагдаһан үйлдэбэринин 11 часток эмхидхэгдэ. Эдэ частогүүдыг түрүүшын үдэрһөө хойшо зүбөөр ударидажа, тэндэхи хүнүүдэй эдэбхи хэсээлэ дээшлүүлхэ гэжэ партийна организацин нангин уялга болоно.

Тиммэнэ партийна бюро эрхим коммунистуудаа тэдэ частогүүдаар хуабарилжа табиад байна. Колхозой бүхы 70 коммунистын 33-ниинь мал ажал дээрэ хүдэлнэ. Хоёр отделендэ партийна организаци, бэшнүүдтэн партийна группа эмхидхэгдэ.

Жэшэнь, үйлдэбэринин 1-дхи часток болохо хаалишан фермэдэ 19 хүн хүдэлнэ. Тэрэ тоот 5 коммунист бин.

Хүнэй һайн юумэ хэдэн үе һанан сооһе мартагдадаггүй ха юм. Тэрэндэл адли хоншон Павел Петрович Соколов үгэрһэн жэлдэ хэһэн ажал туйлаһан туйлалтаа ойн соогоо бүхөөр дэ тудуужа абайһан байха

1957 оной декабрь һэн, КПСС-эй ЦК-гэй Пленумдэ хабадаһан республикын түрүү хониншан Бадма Доржсэвагай ехэ уялга абаад байдаа, нүхэр Соколовой даадаг отарынхид 1960 ондо зуун эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга, хонин бүриһэ 3,2 килограмм ноһо абаха гэжэ зорилго табиян байгаа. Нёдоһонтой үбэлжэлыг бэлдэхэ эхэтэйгээр утгага, олон хурьга-ны абжа түлжүүлһэн байха юм. Тиммэнэ нёдоһондой илгэр, февраль һарада энэ отарада 468 эхэ хонидһоо 497 хурьга абта.

Нүхэр Соколовой даадаг отарын хониншан Сукуевтана арээр үржүүлэгдэжэ. Нёдоһон зуун 220 гаран хонин үржүүлэгдэжэ, үнгэрэгшэ декабрь һарада хамта 227 хурьга абта. Мүнөө эндэхид зуун эхэ хонин бүриһөө 155 хурьга абжа, нёдоһонтойгоо уялгыг үлүүлэн дүүргээд, байһа ондо зуунһаа 150 хурьга абахаар шидэбэ. Зураг дээрэ: ахалагша хониншан П. П. Соколов.

Ц. БАЦАНОВАЙ фото.

Ажалшадай ханамжа, дурадхалнууд

☆☆☆

Пленумнээ Пленум хүрэтэр

КПСС-эй ЦК-гэй декабрийн (1959 он) Пленумэй болохоор жэлнээ үлүү боложо байна. Энэ Пленумэй табиһан зорилгоонуудыг бэлдүүлхын түлээ манай Кяхтын аймагай партийна организаци ажалшадай дунда политическэ, эмхидхэлэй нилээд эхэ хүдэлмэри ябуулаа. Мүнөө Коммунистическэ партини ээлжээтэ Пленумые утгажа байхадаа хэгдэһэн ажалай зарим дүнгүүдые гаргажа болохо.

Н. ФЕДОРОВ (КПСС-эй Кяхтын аймагай нэгэдэхи секретарь)

түсэб январь барда дүүргэхээ тэмсэжэ байна. Мүнөө тэндэ 1300 толгой эбэртэ мал, 1500 гахай шахагдана. Үбэ-лэй сагта нүүдэл Дарханов, Гударов, Шейдоров болон бэшншье түрүү малшаг хаража байһан малаа сүүдхэдэ 800 граммаар, 1 килограммаар нэмээһэн.

КПСС-эй ЦК-гэй мүнөөдөр нээгдэхэ Пленум хүдөө ажамшье саашан эрид хүржөөхэ эхэхэн хэмжээ-ябуулгануудыг хараалха байна. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй шиндхэбэриние хэрэг дээрнэ бэлдүүлхын түлөө партини райком, колхоз, совхозуудай партийна организацинууд тэмсэхэдэ ажамшье бүхэндэ хайшан гэжэ гаргаша багатайгаар эхэ продукци абахаб гэжэ оролддог, арга боломжонуудаа эли-шлэнэ.

Хүдөө ажамшье эрид түргэн хүржөөхэ хэрэгтэ хүндэ хүдэлмэриние оныножоруула, ажамшье тоосоондо ороһон томо бригаданууды бии болгохо, колхозой бүхы участогууды ажамшье тоосоондо оруулха, ажалай түлөөнше абанан продукцинь хирээр түлэхэ гэшнэ тогтооно урхадтай. Энэ талаар партийна организацинуудай үүсхэлээр аймаг дотор эхэхэн ажал хэгдэжэ эхилээ.

Аймагай колхоз, совхозуудад мүнөө хонишодой томод-хогдон 21 бригада эмхидхэгдээ, ажамшье тоосоондо оруулагданхай. Эдэ бригаданууд 35 мянган эхэ хони харуулаха. Ажамшье тоосоондо хонишодой үшөө 9 бригада орохоо бэлдэхэжэ байна.

Тингэбэл урдан байһан 70 отарин орондо 30—32 томод-хогдон, ажамшье тоосоондо ороһон хонишодой бригадануудтай болоходни.

«Томодхой» ажамшье тоосоондо ороһон бригада юугээр эхэ ашгатай туһатай? Нүхэр Доржиевай ажамшье тоосоондо

ороһон бригадые абаад харабалнай эли болохо. 13 хүнөө бүрлэһэн энэ бригада 2300 хонитой юм. Эдэ малые харуулах, адуулха, тэндэ тэжээл бэлдэхэ, мүн бэйшнше хүдэлмэри бригадын гешүүд өһөөдөө эхэ боло. Бүхы гаргаша хаагаад, жэлэй туршада энэ бригада 130 мянган түхэриг эсбэр олзо үгэхэ. Нёдондо энэ бригада 60 мянган түхэриг эсбэр олзо совхоздо үгэхэн юм.

Тэндэ бүхы тушажа абанан малдаа, хэрэгсэлдээ нягта байдаг, нэгшнше мунгэнэй юумэ үлүү гарганадаггүй.

Энэ шухала хэрэгтэ Лениней нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци, артелини правлени тогтооно эхэ ажал үхээ. Тус колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүн ажамшье тоосоондо гүйсэд орожо, ажалай түлөөнше шэнэ гуримаар, хэзэн ажаларь, абанан продукцинь хирээр түлэхэ болобо. Колхоз дотор ажамшье тоосоондо ороһон 11 участок бии. Ажамшье тоосоондо ороһон участогууд колхозинуудай хамтын суглаагаар баталагдан мунгэн олзо оруулха, гаргаша хэхэ өһөднэ түсэб-тэй.

Ажамшье тоосоондо ороод, ажалай түлөөншэ шэнэ гури-маар табалд байхадаа, энэ колхозой олзо доход нилээд дээшлэхэ, хамаг бүхы гаргашан эрид доонолхо болоно. Байгша ондо нёдондонойхоо 34 процент эхэ мяха, 57 процент эхэ һу, 14 процент эхэ олоно гүрэндэ худалдагдаха гэшнэ. Колхозой олзо до-ход 32 процент нэмэхэ.

Лениней нэрэмжэтэ колхозой жэшээгээр ажамшье тоосоондо «Кударинский» совхоз, Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхоз орохоо бэлдэхэжэ байна. Мүн Кяхтын, «Пограничный» совхозууда энэ талаар ажал хэгдэхэ эхилээ.

Кяхтын аймагай ажалшад КПСС-эй ЦК-гэй энэ Пленумэй гарганан шиндхэбэриние дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа үгэхэ байһанинь дамжаггүй.

ГАЗАР УҮЛАЛАГАДА ОНСО АНХАРАЛ

Манай совхоз мал ажал-лай продукци элбэгээр абаха зорилго байна. 1961 ондо бүхыдөө 27 мянган центнер һу, 8 мянган центнер мяха астахаар хараа-лагдана. Гадна хонин бүри-нөө 3 килограммнаа доо-шо бэшэ нооһо хайшалха-бди.

Ажалай гаргаша бага-тайгаар, хилда сэнтэйгээр хүдөө ажамшье продукци абахын зорилгоор эхэ хүд-лэмэри ябуулагдажа бай-на. Совхозоймнай 6 отделе-ни томодолдожо, табалаа оронхой. Эдэ отделецинууд-тэ 10 томодолдоһон отара эмхидхэгдээ, ажамшье тоо-соондо оруулагдажа байна. Урдан гахайнууд олон он-до газараар байрладаг һэн. Мүнөө тэднээ хамта-руулжа, аминда ажамшье тоосотой болгодог. Мүн та-хья шубунай тусгаар томо фермэ эмхидхэгдэн-хэй.

Тарган ажалай болон хартаабха, овош ургуул-ха звенонуудһаа эхилээ, совхозоймнай жэжэ һалба-ринууд бэлтэ ажамшье тоо-соондо оруулагдаха юм. Тингэжэ ажалшад хэзэн хүдэлмэрингөө олоһон ол-зынгоо тэнгээр абалтай байдаг болохо, урма зориг-

тойгооршье ажаллаха бо-лоно.

Мал ажалаа хүржөөхын-гөө хажуугаар, орооһо тар-яанай баян ургаса абаха, малдаа шэмэтэ тэжээл эл-бэгээр бэлдэхэ зорилго та-бинабди. Нёдондо гандуу жэл боложо, орооһо таряа тушааха түсэбөө дүүргэ-гүйбди. Талха таряанай зүйл малда бага бэлдэгдэ-жэ абтаа. Сабшалангай газар гандууа, үбнэ ногоо-ной биратай ургаса абаа-гуйсди.

Саашада газар уһалалга тушаа онсо анхарал та-бигдаха ёһотой. Манай совхоздо меллоративна от-ряд эмхидхэгдэбэшэ, тус-хай техникэ, зэмсэг үгыбди. Эндэмнай адагын 1000 га газар хатагдахаар, тингэ-жэ сабшалан болгодожо абтахаар байгаа. Мүн га-зар уһалалгын хүдэлмэри эмхидхэхэ мэргэжэлтэд хэ-рэгтэй.

Меллоративна ажалые саашадан үргэнээр эм-хидхэхэ, тусхай техникэ олоор бүтэн гаргаша агуу-дал тушаа КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байгаа Пленум онсо анхаралаа хандуула бээ гэжэ най-данабди.

Ц. Гармаев.

Онохойн совхозой директор.

ТЕХНИКЭ ТУХАЙ ХЭДЭН ҮНЭН

Манай колхоз сахарай свёкло эхээр тариха ту-шаадаг. Энэ ургамалһаа миллион түхэригэй олзо до-ход абанабди. Нёдондо колхознай дунда зэргээр гектарай 95 центнер свёкло ургуулжа, хамта 11 мянган центнер сахарай свёкло заводто тушаагаа.

Байгша ондо 150 га га-зарта свёкло тариха, гек-тарай 150 центнерһэ бага бэшэ ургаса хуряаха зо-рилготойбди. Сахарай свё-кло ургуулха, хуряаха гэ-шэ хүшэр хүндэ ажал бай-на. Хүдэлмэринмай голдуу оныһон аргаар хэгдэлэг бо-лобшые, техникээр түсөө-

ҮНЭН

дэнэбди. Илангаяа поли дээрэ наг шэбхэ авадэг, буулгадаг тусхай түхээр-лэгүүд хэрэгтэй. Тимэ эм-сэгүүд үсөөн эльгэгдэнэ. Мүн уһа сагадаг томо установконууд хомор үзэг-дэнэ. Энэгээр ганшые сахарай свёклын плантаи бэшэ, мүн кукурузын поли, сабшаланга уһалха бай-гаабди.

Тинхэдэ зайн гал хаа хаанайгуу оруулагдажа, колхозоймнай ажал эхэ хүнгрэжэ байна. Нүүлэй жэлдэ 3 фермэ, полево-й станууд зайн галаар хан-гаданхай. Колхозоймнай түб тосхондо мастерской ажаллана. Тезд электро-торнуудаар үсөөмди, тэр-ниие худалдажа абаха гэ-хэдэ, хааншые олоногүй. Энэниие олоор бүтэн гар-гаха тушаа заводуудта эрилтэ табигдаха ёһотой.

Наяр болохоёо байгаа КПСС-эй ЦК-гэй Пленум энээн тушаа хаража үгэхэ Сээ гэжэ хананабди.

Ч. Митлов,

Бичурин аймагай Калинин нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

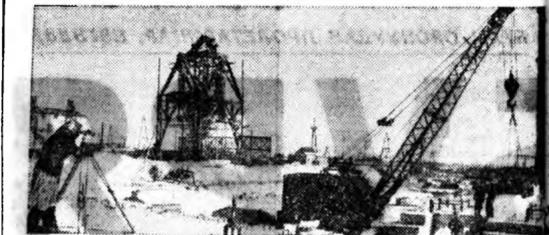
Шахамалнууднай олон болог

Г. Д. БАЛДАНОВ,
Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшан

манай, үсэлэй хүйтэн сагай байгашье наа, үдэр, хоно-гоор үнгэ зүһээ хубилжа, таргалнаар таргалаа һэн. На-ра тухай болоод шэнхэхэдэ, үдэртөө дунда зэргээр хахад килограмм нэмэһэн байба. Тингээд биднээр улам башар-лан, шахаха, таргалуулаха ма-лье эдэлүүлэхэ, харуулаха оншо дуршнше оложо, саан-ниацинда хандаа һэмди. Тин-хэдэмнай өһөдншнөө хаража байһан буруунуудые шахажа, хабар болотон нэгэ нгынен 18—20 пүүднээ доошо бэшэ шэгнүүртэй болотонь тарга-луулагты, томо болготы гэ-һэн даалгабары үгэбэ. Тингэ-жэ 1959 оной ноябрда 90-ээд толгой буруунуудаа хаажа, шахалганда табяа

Мал шахагшад! Борьё-гой бэрхэ малшанай дүй дүришэлтэй танилсагты

Һэмди. Түрүүшээр зарим хү-нүүд: «үбэл, хабарай сагта буруунууды хүрэг олоорнь шахаба, зунайхнаа өлсгө-гүйгөөр таргалуулаха гэжэ дуу-лдаагүй юм, дэмэл зоболгон, үбнэ тэжээлэй үрилгэн боло-нон ха даа» гэжэшые байгаа. Тезд үгтэһэн тэжээлые нор-мын ёһоор, гээлтэ хоролто-гүйгөөр гаргашалжа, буруу-нуудаа шахажа захиалхада-

БРЕСТСКЭ ОБЛАСТЬ. Березовско райондо ууралаар хү-томо электростанци — Березовско ГРЭС баригдажа байгаа юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Березовско ГРЭС-эй барилга харуулагда-ТАСС-эй фотохроникэ

БАРИЛГАЯА ҮРГЭДХЭНЭ

— Таба-зургаан жэлэй ур-да тээ энэ газарта хартаабха таридаг һэмди,— гэжэ үндэр бөгэтэй үбгэжөөл, хахагар са-гаан хахалаа элбэн, нүгөө гараараа нүдэнһингөө шэлэ-лэн байжа, дарууханаар хөөрэнэ. Мүнөө харыт: шэ-нэ үйлсэнүүд. Гөсхоншье гоё түхэлтэй болоо.

Энэншье тон зүб. Заиграй тосхон урдынһинаа хэдэ эхэ болоо гэшнэб? Гадна һургуули, аймагай больница, барилгын материал гаргадаг комбинат шэнэ гэрнүүдые олоор барина. Харин хэдэхэн жэлэй урда тээ Заиграйн айм-гүйсэдкомой коммунальна а-ажамшье таһаг шэнэ гэрнүү-дые барихаһаа байтагай хуушануудаа хэлбэн захи-даггүй сайгаа бшуу. Хүдэл-мэришээдэй салын хүлгэн хоёр —гурбан хараар түлэгдэдэг-гүй, энээн дээрһээ боложо, ажалай журам элбэхэ, хүдэл-мэришөөше гарадаггүй ушар-нууд үзэгдэлэг бангаа юм. Мүнөө эдэ бүгэдэ болонхой. Тус ажамшье таһагай коллек-тив аймагайгаа центрын ажаһуугшадтай эрилтэнуудые хүсэдөөр хангахын түлөө эхээр оролддог болоо.

Түүхэтэ долоон жэлэй түсэ-бье болзорһоонь урид дүүргэ-хын түлөө мурьсөөндэ эдэ-б-хитэйгээр хабаадласажа, энэ коллектив байрын гэр, соёл культурын гүлматанууд гэжэ мэтэ барилгануудые саг бол-зор соонь, шанар хайнтайгаар дүүргэнэ. Мүнөө барилгын саг үргэлжэн 5-7 бригада (бри-гада бүхэндэнэ 6—7 хүн) эм-хидхэгдэнхэй. Гадна шукату-ршигуудай, шэрдэгшээдэй тусхай бригаданууд бии юм.

Эндэ модо бэлдэхэ, хөрөө-дэхэ цех байгуулагдаһаар хоёр-гурбан жэл додоо. Энэ болзор соо тус цехынхид мо-до хөрөөдэхэ хэрэг хүсэдөөр шудалжа, продукци гаргал-гаяа нилээд сэхдэхэ. Мүнөө тус цехын хөрөөдхөн модоной сэн 2,5—3 дахин хилдараа.

Шэнэ гэрнүүд гансал бүсэ модоор баригдана. Энэнэ һайн үрэ дүн харуу-ла. Нэгэдэхээр, хүдэлмэриш-дэй ажал хүнгрэнэ, хоёрдо-хөөр, гэршье хилда сэнтэй бо-лоно. Жэшнэнь, ашагалгада оруулагдаһан дүрбэлгэн метр талмайн өөрһын үнэ 1960 он-до хараалагдаһанһаа 90 ша-хуу түхэригөөр хилдаруула-да. Энэгдөө модо хөрөөд-дэг болонһоно хойшо тус

Барилгашадтай дунда нүхэр Н. В. Лебедевэй хү-брилдэг бригадынхид шалгарна.

— Манай модошо да шуул дулаанаар, гоёр, пар хайнтайгаар гэр бари-оролдоно. Биднээр тус тус олон мэргэжэлтэй болохо-рилготойбди, — гэжэ Н. В. Васильевич Лебедев үгэнэ.

Мүнөө эндэ даб дээрэ шуури табиха шулууш-бригада бии юм. Тезд модо дархан бүхэн шулуу шэрдэгшын мэргэжэл шу-хань.

Гэхэтэй хамта үшөө д дунданууд бии байна. Энэ мүнөө хүрэтэр коммуни-стическэ ажалай нэрэ зэргэн-лөө тэмсэдэг нэгшье бри-да, хүдэлмэришэн үгы. Римдаа модо хөрөөд-дэг мүү модо барилгада эль-гэ.

Ажаһуугшадые һайн, дулаан байраар ханга-тула социалистическэ м-сөө улам үргэдэхэ Заиграйн аймгүйсэдкэ коммунальна ажамшье тал-коллективэй гол зорилго-лоно.

К. Халтан

Агууехэ долоон жэлэй хоёр-дохи жэлдэ аймагай ажалшад бага бэшэ ажалай ажалтануудые туйлаба. Промышлен-на предприятиянуудай жэ-лэйнгээ түсэб декабрийн 20-до дүүргээ. Энэ шэнэ техни-кэ хэрэглэжэ, зүбөөр ашагла-наһай, уралан нарижуулгын олон дурадхал хэрэг дээрнэ бэлдүүлхэнэй ашаар 1,5 мил-лион түхэриг алмагдаа. Ком-мунистическэ ажалай нэрэ зэргэ олохын түлөө 1500 га-ран хүдэлмэришэд, инженер-но-техническэ хүдэлмэрилэг-шэд тэмсэнэ.

Абаһан уялгануудаа дүүр-гэхын түлөө тэмсэжэ, хүдөө ажамшье хүдэлмэрилэгшэд ба-һал хайшаалтай ажалтануудые туйлаһан байна. Ай-магай колхоз, совхозууд гү-рэндэ мяха худалдаха түсэ-бөө 112 процент, һу — 120 процент, нооһо — 105 про-цент дүүргэбэ. Таряа, үндэгэ, хартаабха болон хүдөө ажамшье бусад продукцинууды худал-даха жэлэй түсэб дүүргээ. Гүрэндэ нёдондо жэлэйһинээ 6 мянган центнер мяха, 1 мил-лион 200 мянган литр һу үлүү худалдагдаа.

Гүрэндэ мяха, һу, нооһо бо-лон бусад продукцинуудые худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэтээ хамта, аймагай колхоз, совхозууд нинтэйнгээ малай тоо толгой нилээд оло-шоруула. Нэгэ жэлдэ эбэртэ мал 3300 толгойгоор, гахай — хоёр дахин, хонин 15 процент олошороо.

Аймагай түрүү колхоз, сов-хозууд бүришье һайн ажал-тануудые туйлаба. Ранжуро-вай нэрэмжэтэ колхоз гүрэн-дэ урда жэлэйһинээ 1,6 дахин эхэ мяха тушаагаа. Үнээн бүри-нөө 700 литрээр эхэ һу һааг-даа. 100 эхэ мал бүришөө 105 тугал, 110 хурьган, гахай бү-ришөө 25 поршоохо абгаа.

Энэ колхозой түрүүшүүдэй ажалай дүн бүришье урматой. Колхозой түрүү хонишон нү-хэр Тышкеев 100 хонин бүри-нөө 153 хурьга абтаа. Эндэ һу һааха уялгана һаалинад бү-хыдөө тооной дүүргээ.

Нинтэйн малай тоо толгой олошоруулха, тэрэнэй ашаг шэмэ дээшлүүлэхэ талаар колхоздо эхэхэн хэмжээ-ябуу-ланууд бэлдүүлэгдээ. Илан-гаяа тэжээл элбэгээр бэлд-эхэе абамшье түлөө шангаар тэмсэгдээ. Гектар бүришөө дун-да зэргээр 700 центнер кукурузын ногоон энэ наһна абгаа. Үнээн бүридэ 14 тоноо силос дарагдаа.

КПСС-эй ЦК-гэй январин Пленумые ажалай амжал-таар утгахын түлөө оролдожо, аймагай хүдөө ажамшье хүдэл-мэрилэгшэд эхэхэн уялганууды абанхай. Аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ мяха худалдаха нэгэдэхи кваргалай

ШЭНЭ ЮУМЭ ЭМХИДХЭЭД, МАРТАНА БОЛОХОГУЙ

Ородой Адаг гэжэ газарта хонишодой оныножоруулагда-на бригада эмхидхэгдээ. Мал ажалда үншэй хүдэлжэ бай-һан дүришэлтэй малшан ком-мунист Данилдондок Данила-ров бригадираар томилогдо-бо. Нүхэр Даниларов Шанаа гэжэ ноутага һубай мал харуулажа байһанаа, Хэжэн-гийнгээ совхозой парткомой даалгабарыар эндэ хүдэлхээ эрээ юм.

Хонин ажалда ороһоор эхэ амжалта туйлахаар шиндэнэ бригадирийн ажалаа һайшаар эмхидхэгжэ байна. Хонишодто 1051 хонин даалгаданхай. Дунда һургуули дүүргээд, хонишон болоһон Дарима Цы-бинжапова дүү басаган Баль-жидтаяа хурьгадые түлжүүл-жэ байна. Залуу хониншон Дарима Данилдондокова ажалша бэрхэ байһанаа харуулаа.

Мүнөө бригагада түл олоор абтана. Астаһан хурьгад һай-наар түлжүүлэгдэнэ. Январь

барда 300 гаран хонид хурь-галха юм. Хонишодой ажал хэдэ бэрхэшье наа, эндэхид үбэлэй үедэ хонидо тобир тарганаар ондо оруулха, нэг-шнше тул гарзалуулангүйгөөр түлжүүлхын хойноһоо орол-дожо байһанхай.

Тинхэтэй хамта, энэ брига-да дутагданууд олонтой. Совхозой дирекци, партком оныножоруулагдаһан брига-дануудые ямаршье бэлдхэл-гүйгөөр эмхидхэжэ эхилээ. Түрүүшнэй үедэ хүрэхэ үбнэ тэжээл бэлдэгдэжэ абтаагүй.

ДОЛООН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЙ ХӨӨРЭНЭ

ҮБЭЛЭЙ һаарн хүйтэн, хохи хабар гэлэн үгэнүү-дые дуулахадаа, малша хүнэй үбэн арбайдаг, зосоонь харанхы болодог ёһотой даа. Урдан үбнэ тэжээлээр ду-талдажа, хүйтэн үбэлые, ута хабарые «яһаа сайжа», үхэл гарза эхэтэйгээр, малаа ту-раахын эхээр тураажа, но-гоон дээрэ гаргадаг бэлэй. Үни холонше бэшэ, таба-зур-гаан жэлэй саала тээ үбэлэй хүйтэнэй бууража, хабарай харалган хагсуу сагай захал-жа байха үээр манай Борьёо ноутагай хүдөөгэй гүүртэнүү-дээр ябахадан—ноугаад, дал-даладые яхах — заримдаа һүзэг алдарма, ядаруу бай-дал үзэгдэлэг һэн. Һубай мал-лай ямар нэгэн гүүртин газар ошоходон, сааһаханаа хаг-данда хүрэхэ эдэлхэшье ша-далаа барагданан, бужуулаа баригданан, дахиндаа дараг-данан буруу, хашарагууд бай-рынгаа, хашаа хорёонуудайн-гаа газараар борбиндонон-хой юумэнүүд шэнэрэлдэжэ байха.

Малай хонидог дал соо ороходон гүүртинхид гүүр-тээрэ сугларалд, үргүүлжэ, арба яһан болонһон ямар нэгэн буруу, хашараг дээрэ ороолдожо, хүд дээрнэ бодоходо хүд хөөрэгшөөн болодожо байхадаашье то-роходуй.

Тезд тэрэ саг, тимэ бай-дал мүнөө манайда мартуу-

ланхай. Нүүлэй жэлнүүдтэ колхознай кукуруза, зеленко болоод, тэжээлэй бусад шэмэ-тэ ургамалнуудые эхээр тар-ридаг боложо, таряа талхан-най, үбнэ ногооной ургамсы дээшлүүлжэ, малдаа үбэл, хабарай сагта бардам хү-рөөд, үшөө үлэхэ тэжээл бэ-лэдхэдэг болоо. Манай кол-хоз хамта арбаад мянган гек-тарта тарила хэжэ, тэрэнэй 3600-гаад гектар дээрэ тэжээ-лэй элдэб ургамалнуудые ур-гуулдаг юм. Гүрэндөө худал-даад, ажалта үдэртөө хубаа-гаад, үрбнэ хүрэнгээ хаагаад байхала, үшөөл горьтой эхэ таряан үлэжэ, малай тэжээл-дэ орхигдодог.

Ингээ: байхада юу хэхэ хэ-рэгтэйб?

Ойрын жэлнүүдтэ гүрэндөө хоёр-гур-ба дахин эхэ мяха худалдаг болохо, һайн үүлтэрэй, ашаг шэмэ эхэтэй мал үсэхэхэ гэжэ шиндэнэ манай колхозой гешүүд үбэлэй һарануудта малаа бүтэн бүринөөр ондо оруулаад, һанаагаа дүүрэхэ бэшэ, харин үбэл, хабартаа һубай мал һүрэг хүрэнгөөр шахадаг болохо, зунай хүхэ ногоонойхиноо дутуугүйгөөр таргалуулан түлжүүлэхэ гэжэ шиндэхэ һэн.

Урданда нимэ шиндхэбэ-рийн гараад байхада, һубай

ЯХАДАЙ АССР. «Цветметроек тын» институтай Яхатай филиалай инженер, техникуд Мирный городые мүнөө сагай болбо-со һайнан город болохо түсэб зохёжо байна. —Алмаз малтан абажа байһандай манай город электрын галнуу-даар яларһан, манган томо гэр байшануудтай город болохо юм, — гэжэ ноутагай зон хөөрөлдэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: городой проект зохёжо байһад (шаада талаар) —техник-барилгашан Т. В. Рыжова, инженер-механик А. В. Бурцев, (ара талаар) инженер-гидротехник Г. Г. Подкоро-тов, главна архитектор Н. М. Бант, барилгын таһагай начальник П. Д. Богданов. ТАСС-эй фотохроникэ.

ХОНИН АЖАЛАА ХУРДАН ТҮРГЭНӨӨР ХҮГЖӨӨ

хан дээрнээ искусственна үржүүлгийн хүдэлмэриг эхэ ун- жагайрдаг бшуу. Зарим ушар- та ототой болоһон хонидыг сар болзортонь үржүүлэггүй наа, баһал тэдэнь хубайржа боло- лохо байна. Тиммээ ототой хонидыг илгамсаараа, 4 час- наа удаан болгонгүй үржүүл- хэ шухала.

—Ороондо орохо эхэ хони- дыг хусануудыг үржүүл- гын эхилхэнээ 2 нара үрид һайн харууна, тэжээлд таби- жа, хүсэ шадальныг абхуулаха хэрэгтэй. Хонидыг илангаяа август, сентябрь һарануудаа искусственна аргаар үржүүл- хэдэ таарамжатай. Тэршэлэн Ставрополин хонидоодой жэ- шээгээр халуунай сагта хони- дыг бүтүү хашаа, байра соо оруулжа, досоонь уһа адхаад, һэрюун болгожо, үржүүлгэ хэбэл зохистой.—гэжэ нүхэр Немчинов хэлэнэ.

Жэлэй дүрбэн сагта хони- дыг зүбөөр эдэлүүлхэ, харуу- найлаха тухай асуудалаар Бур- ядай хүдөө ажарын институтай багша М. Х. Размахнин лекци уншаа.

—Дундуур, 50 килограмм та-

гэ таһалгада сугтань байлга- ха хэрэгтэй. Улаань нэгэ та- һалга соо, түрэнэн үдэрөөр, хоногоороо адлирхуу хурьга- тай 4—5 хонидыг оруулхада болоно. Хурьгадайнь ехэнүүд болохо бүри нэгэ таһалгада олон хони байлгахы ёһотой. Тиммээ 600—700 хони тү- рүүлхэ отарада хаалта хаам- жануудыг олоор түхээрхэ шу- хала.—гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Хурьгатай хонидыг сакман болгожо илгахандаа, 2—5 хоно- гон хурьгатай хонидыг түрүү- шнээр нэгэ таһалгада дүрбэ— зургаагаар байлгахы, удаань 6—10 хоноод байхадань, нэгэ таһалгада 7—11 хурьгатай хо- ни оруулха хэрэгтэй. Тингээд саашаа үдэр хоног ошхохо бүри тэдэнэ нэгэ таһалга улам олоор байлгахы ёһотой.

ТҮРҮҮ ХОНИШОД ЮУ ХӨӨРӨӨ

Эндэ сугларагшад Борьёо- гой совхозой түрүү хонидо- дой нэгэн Дашинима Балдан- оной отарада хүржэ, нилээд һонирхолтой, хэрэгтэйшэ юумэ хаража, ойлгожо абаа.

Энэ хонишон мүнөө эхэ хо- нидой отарада табалхи жи-

һэ, 600 центер зелёнко бэл- дэнхэй. Нэгэ хонидо үдэртөө 1,1 килограмм үбэн, 700 грамм зелёнко, 1 килограмм голоомо, 400 грамм силос, 100 грамм овёс хүртэхэ юм. Тинхэ- дэ даһан, мел болон бусад минеральна тэжээл үгтэнэ.

Борьёогой совхозойд хү- рүүлхэ отарада хаалта хаам- жануудыг олоор түхээрхэ шу- хала.—гэжэ тэрэ хэлэнэ. Хурьгатай хонидыг сакман болгожо илгахандаа, 2—5 хоно- гон хурьгатай хонидыг түрүү- шнээр нэгэ таһалгада дүрбэ— зургаагаар байлгахы, удаань 6—10 хоноод байхадань, нэгэ таһалгада 7—11 хурьгатай хо- ни оруулха хэрэгтэй. Тингээд саашаа үдэр хоног ошхохо бүри тэдэнэ нэгэ таһалга улам олоор байлгахы ёһотой.

Тус совхозой директор Н. А. Мельников хонин ажалаа хай- шан гэжэ хүржөөжэ байһан тухайгаа хөөрөө.

ТАСС-эй фотохронико.

ЛУГАНСКА ОБЛАСТЬ. Во- рошиновский нэрэмжэтэ метал- лургическа заводто Социалисти- ческэ Акаадай Герой Михаил Иванович Фомин олон жэлдэ булад хайлуулагшар хүдэлөө юм. Тэрэ булад хайлуулагшар бэрхэтэйхэн аад, хүндэтэ мар- гэжэлдэ хэдыг арбаад хүдэлмэ- риншэдыг хүргэе. Тэдэнэй тоодо булад турганууд хайлуулагшар мастер, бригадын хүтэлбэрлэгшэ Виктор Глинковский бни.

Энэ бригада 1960 ондо тусбө- лөг гадур 2,300 тонно булад хайлуулаа. Михаил Иванович Фомин пенсидэ гараһаар жэл болоод байгааһы наа, цехтэ хо- долоо эржэе, коллективэй, илан- гаяа өөрынгөө урдын һургагша- дай амжалтануудаар һонирхо- дог, тэдэндэ дүй дүршэлөө дам- жуулжа, мүн зүбшэлэ заабриг- гээ, тунһаллаг байна. Зураг дээрэ: солото металлург Михаил Фомин (баруун гарһаа) Виктор Глинковскийг хөөрэлдэжэ бай- на.

СТУДЕНТНЭР ЗАВОДОЙ ЦЕХҮҮДЭЭР ЯБАНА

Бурядай хүдөө ажарын ин- ститутда энэ жэл түрүүшын- хээ технотическа факультет дүүргэжэ гарагшад үйлдэ- бэри дээрэ ажаллахаар эль- гээдэнхэй. Жэлнээ жэлдэ тус институт бүри һайн, ажалай баян дүй дүршэлтэй мэргэ- жэлтэдыг бэлдэхэжэ гаргахаар зоригжонхой. «Технология металлов» гэжэ тусхай пред- мет үзэхэдөө, ажалай практи- кые өөрынгөө мастерскойдо гарахаһаа гадна, заводуудай цехүүдээр ябажа, шэнэ тех- никтэйнь танилсадаг болоо.

Һаяхан 412, 411-дэхн бүлэ- гэйхид Улан-Удын ПВЗ-гэй табан шухала: инструментальна, кузнечна, булад, шэ- рэм шудхадаг болон нарин шудхалаагай цехүүдээр яба- жа хараа. Эдээр гансаһы ажалтайнь танилсана бэшэ, мүн ажалдаа суурхажа, арад- таа магтуулагшад ажал хү- дөлмэртэйнь, лартин боло- хоёо байһан Пленумдэ даша- рамдуулан, далайса ехэтэй- гээр ажаллажа байһан удар- ны бригадануудтайнь танил- сана, хөөрэлдэнэ.

Инструментальна цехын эл- дэб олон слесарна, токарна

болон ондоо станогүүдыг ха- ража, ехэтэ һонирхоно. Арбан долоон жэлдэ ажалдаа ал- даршаһан нүхэр Алексей Георгиевич Минева ута руунь хюһадаг станогой бүридхэл тухай тошоор хөөрэхэдөө, ажалтайгаа бүтээсыг дэши- лүүлхын тула хайһан гэжэ оролдогоо студентнэртэ хөөржэ үгөө.

Кузнечна цехын хүдэр томо «ПШ»-маркыч пневматиче- ска балтануудыг, газова пез- шнүүдэй хүдэлхыг харахада, илангаяа һонёор үзэгдэнэ.

Газова пезшнүүд нугалаг- даһан шад улаан түрмэр- нүүд гаргагдажа, пассажир- ска болон ашаанай вагонуудай рессорнуудта табигдана ха юм.

— «55 С2» маркын була- даар хэһэн рессорнууд 96 тон- но туршалгын хусыг даабал, бараг гэжэ тоолодого, — гээд шалгагша Петр Яковле- вич Шалахов энэбүхилэн хөө- рөнэ. Булад шудхалгын це- хын бараг һайн бригаданууд- тай танилсаһанай удаа, элдбэ олон шудхалгын болон бусад дүрсэтэй танилсабди.

Дм. Балдуев, студент.

Түрүү дүй дүршэлэй хургуулида

тадаг бэетэй эхэ хонид хээли- тэй болоһон түрүүшын һара- нуудта сүүдэхэдэ тэжээлэй 1 сдиниш, 85 грамм буйлуулаг- даһан белогтой үбнэ тэжээл эдихэ ёһотой. Түрэхэ дүтэлһэн хонидто 1,3 тэжээлэй единице, 120 грамм белогтой хэмжээнэй тэжээл үгтэхэ ушартай. Харин һаяшаг түрэнэн нэгэ хурьга- тай хонидо сүүдэхэдэ 1,9 тэ- жээлэй единице, 190 грамм белок эдүүлхэ хэрэгтэй. Хэр- бээ хоёр хурьга хүхүүдлэг һаань, тэдэндэ 2,3 тэжээлэй единице, 240 грамм белок та- бил үгтэхэ болоно.—гэжэ нү- хэр Размахнин хэлэнэ.

Тинхээд хонидто жэлэй ямаршы сагта минеральна тэ- жээл эдүүлхэ, уналха гэһэн тон шухала. Убэлэй сагта хо- нид саһа эдээд ябахандаа яах- шыггүй, тэдэниг уналхань үлүү гэжэ зарим хонидо һа- надаг. Энэ тон буруу гэжэ лектор тэмдэглэнэ. Юуб гэхэ- дэ, үбэлдөө гол түлэб хуурай үбнэ тэжээл эдихэ байһан хо- нидто тус бүриднээ дунда эр- гээр сүүдэхэдэ 8 литрһээ бага бэшэ үһан сохом хэрэгтэй ха юм. Хонид гансахан саһа эдээд ябахандаа, аяар тэды шэ- нээн эхэ уһа олохогүй бшуу. Тиммээ тэдэниг сүүдэхэдэ хоёрһоо үсөөн бэшэ дахин уналха хэрэгтэй. Саашань хурьгатай харууһа тэжээл тухай тогтожо хэлэ.

Хурьга түлжүүлхэ хүдэлмэ- ринэ зүбөөр эмхидхэхэ, хони- дой үүлтэр һайжаруулха тухаа асуудлануудаар хүдөө ажарын институтай доцент Р. П. Пилданов лекци хэһэн байна.

—Һая гараһан нарай хурь- гадны эхэдэ һайса дадатар- нын тэдэниг 2—3 сүүдхэ нэ-

лээ хүдэлнэ. Байгша оной үн- гэрэгшэ 11 нарада энлэхид бүхы 704 эхэ хонидоо 711 хурьга абаад, гарза хорло- тогүйгөөр түлжүүлэнхэй. Де- кабрь соо үшөө 300 хонин тү- рөө. Тингээ энэ жэлдэ зуун эхэ хонин сүриһөө 150 хурьга абанхай. Мүн хо- нин бүриһөө 4,1 килограмм нооһо хайшалжа, уялгаа үлүүлэн дүүргэе юм. Мүнөө тус отарынхид түл абагдажа эрхимээр бэлдэнхэй. Байра, дал хашаань хана хаяһаа һайса дулаалагданхай. Хурь- гадны эхэтэйнь суг түлжүүл- хын тула хаалта хаамжанууд- шыг олоор бэлдэгдэ. Убнэ тэ- жээлын хүсэд зөөгдэжэ аб- танхай. Хонидыншы тарга- нууд.

—Хонидо бултынь таа- рамжатай хаһа сагтань, бого- ни болзор соо искусственна аргаар үржүүлһэнэй ашаар мүнөө ямар хонидой хэлдэ түрэхыг һайн мэдэжэ байдаг- бди. Элдэ үдэрнүүдэ 50 гаран хонин һаяар хурьгалхаар ил- гагдаад байна.—гэжэ Дашини- ма Балданович хонин соо байһан хонид тээшэ заана.

Тэршэлэн совхозой дүршэл- тэй хонидон Арсентий Кочне- вой ажал тухайгаа хөөрэхэ- дэнэ, сугларагшад ехэтэ һо- нирхожо шагнаа.

—Манай бригадынхид энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга абаха уялгатай нэмди. Мүнөө 100 хонин бү- риһөө 140 гаран хурьган аб- танхай. Декабры соо 500 хурь- га абаабди. Элдэ үдэрнүүдэ хонид олоороо хурьгалжа эхилэе, — гэжэ тэрэ хөөрөнэ.

Энэ бригадын хонидод үбэ- лэй һарануудта хони, хурьга- да эдүүлхээр 1500 центнер үб-

—Байгша ондо хонин хүрэг- най 67 мянгада хүрөө. 100 гу, али эдлуурин газарай 100 га бүридэ 111 хонин хүртэнэ. Энэ жэлдэ хонин бүриһөө 4.06 килограмм нооһо хайшалжа, эдлуурин газарай 100 га бү- ридэ 370 килограмм нооһо абаабди. Хонидто үбнэ тэ- жээл элбэгээр бэлдэхэдэг бо- лохын тула һүүлэй жэлнүүдтэ 14 мянган гектар шэнэ газар хахалжа, тэжээлэй ургамал ноого ехээр таринабди. Тинхэ- дэ мүнөө зелёнко ехээр тари- даг байһанаа болижо, сааша- даа орондоо олон жэлэй ур- гамал ноого һайса таригад бо- лохомай,—гэжэ тэрэ хөөрөнэ.

Мүн эндэ Кударын совхоз- той хонидон Н. Ц. Бунятуев, Эдын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонидон Н. М. Па- шинский, Хорин «Победа» колхозой хонидон Н. Санжи- ев, Эдын «Коммунизм» кол- хозой хонидон В. Семенова гэшэд ажал хүдэлмэрингөө дүй дүршэл тухай хөөрбди.

Түрүү дүй дүршэлэй хургуу- лын түрүүшын хэһээл яһала һонирхолтойгоор, ашаг үрэ- гүйгөөршэ үнгэрөө. Хонидод ажал хүдэлмэриндөө хэрэгтэй олон юумэ ойлгожо, мэдэжэ абаа. Тинбэшэ зарим айма- гуудай колхоз, совхозуудай эльгээхэ ёһотой хүнүүдэй эль- гээжэ шалаагүйн гэмшэлтэй. Гадна тусхай транспорт үгы байһан дээрнээ зариман хүр- рэхэ газартаа хүржэ яла- һаар хэһээлдэе гэгдэжэ эр- хэн байна. Саашаа элдэ да- гтадануудыг усадхаха хэрэг- тэй.

Ингээд шэнэ жэлэй январин тэнгэрнээ хойшо хоёрдохи хэһээл эхилхэнэ. Тэрэнээ 300 хонидо, 210 мэргэжэлтэд, 100 гаран хүтэлбэрлэхэ хүдэлмэ- рилгешэд хабаадаха юм.

К. Паши,

хургуулин хүтэлбэрлэгшэ.

АТЕНЗМЫН ҮДЭШЭ

Улан-Удын кооперативна техникумдэ атензмын үдэшэ үнгэргэгдэнэ. «Шажан мур- гал, эрдэм ухаан» гэһэн лек- ци техникумэй багша нүхэр А. Н. Мурзина уншаба. Энэ- нингөө хүнүүд ехэтэ һонирхон шагнаһан байна. Мүн химин, физикын багшанар И. М. Вер- зилов, Н. А. Ободова гэшэд элдхэлэй һүүлээр һони хо-

ин туршалгануудыг ехэжэ, хүн зондо харуулба. Сэл хүхэ уһан аад, хүнэй хараһаар баяр хүрин үнгэртэй ари гу, али һүн болоходол гэнэ.

Химин багша нүхэр Обо- дова тэрэ үдэшэ хэһэн тур- шалганууд тусаа тайлбари, хабаадагшад асуудалнууд- та харюу үгөө.

Эди шэдитэ юумэн дэлхэй дээрэ байдаггүй гэжэ элдэ туршалганууд эли тодоор ха- руулба.

Һүүлдэнэ «Чудо», «Зна- харь» гэһэн кино харуула- да. Научна атензмын асуу- далнуудыг хүнүүдэй зүбөөр ойлгогдонь энэ хэмжээ- ябуулга ехэ удаһанартай.

Ф. Заболотский.

СОВЕТСКО СИБИРЬ ДОТОР

ДЕКАБРИСТНУДАЙ ДУРАСХААЛЫЕ ЕХОЛОН ТЭМДЭГЛЭБЭ

ЧИТА. Декабристнуудай восстани хэһээр 135 жэлэй оёе областин олонитэ тэмдэглэбэ. Забайкальда тэдэнэй байһан тухай арал зон мартадаггүй, тэдэнэй дурасхаал үе залгамжалан дамжуулагдажа байдаг юм. Хизарай городууд болон тосконуудта сүлжээлэ байхандаа, мүн байражан һуухандаа, оролой түрүүшын революционерүүд угаа эхэ- гээрэй хүдэлмэри хэ- нэн байгаа. Тусхайбал, Чита городской проект зо- хёолгодо тэдэнэр тунһалжа, городской үйлсэнүүдыг тэрэ үеын Петербургийн үйлсэ- нүүд шэнгээр түсэблэн байгаа.

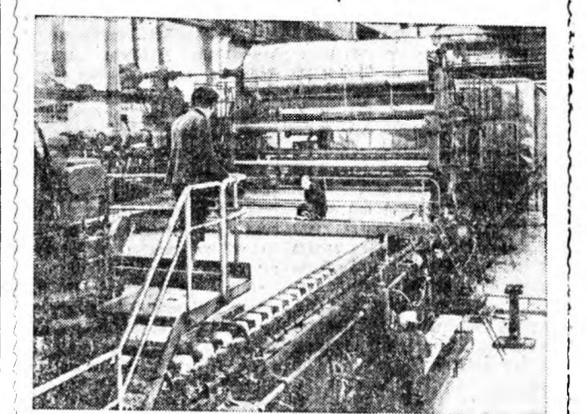
Городой талмайнуудай нэгые декабристнуудай нэр- мэмжэтэ таламай болгохо гэжэ Читын горсоветы гүйсэдком шиндэхэбэри гар- гаһан байна. Энэ таламай дээрэ декабристнуудай па- мятник бодхогдохоор ха-

раалагдаа. Декабрин вос- станида хабаадагшад Петро- вск-Забайкальска удаан саг соо хаалтада һууһан юм. Тэндэ түмэр замай вокзалай нуур талада де- кабристнуудай портрэдүүд һилэгдэн байна.

Хизаар ороноо шэнжэлжэ музейдэ декабристнуудай Забайкальда ажаһууһанда, ажал-ябуулгада зориула- даһан саг үргэжын таһаг байгуулагдаа. Энэ таһагта һаяхан шэнэ экспонатууд нэмэжэ табигдаһан байна. Тэрэ тооло, 1830 ондо Вар- шавада болоһон восстани- да хабаадагшадтай декаб- ристнуудай ашар холбоотой байһан тухай доку- ментнууд архивууд сооһо олодо. Тэдэ ехэ һонирхол- той. Өөнөдөө хүндэ хүшэр байдалтай байгааһы наа. Забайкальда сүлжэлэн өөнөдөнөөр поляк нүхэдтэ али болохоор тунһалхы тэ- дэнэр эрмэлздэг байгаа. Декабристнууд тэдэнэртэ мүнэг, эд хэрэглэл эльгээ- лэг, бэшэ абалсадаг бай- һан юм.

ОРО УСХЭГШЭДТЭ ЗААБРИН ҮГЭДЭГ ЮИРЫНЬ ХАНИ

Ашаатай шаргануудта ороноудыг оруулан Анд- реян Павлов хада өөдэ аалиханаар жүдүүлнэ. «Ой тайгаар һаадгүйгөөр яба- даг» ульгым унаһуудаа тэрэ хирэ хирэ болоод лэ илэ- хурдана. Тингээр ябата- раа, дабаанай оройдо гара- жа, шамдуухан уруудаад, Читконды мурэнэй эрьдэл хүржэ эрөб. Читын об- ластин Каларска районий

КРАСНОЯРСКО. Пеллолозно-саарһанай гидротехника комби- ниртада газетин саарһа гаргалдэ машина тодогодо. Саарһа гаргажа туршалга хэгдээд байна. Энэ орой механиканы таа- руула хүдэлмэри һаяар дүүргэгдэжэ, удаагүй Сибиринь газет- ч саарһанай түрүүшын рудууд саарһанай фабрикын конвейернээ гаргалдэ болохы. Оройной хэдэ хэдэ саарһанай предприятиеһуудта эрһэн шадабары ехэтэй мэргэжэлтэд шэнэ предприятиеда худалы. Зураг дээрэ: саарһа гаргалдэ шэнэ машина.

ТАСС-эй фотохронико.

«Заря» колхозой Николай Мальчикитовой оро үсхэбэ- рилдэг бригада эндэ бай- даг юм.

Павлов эндэ «Улаан майханаа» татаад, аянай- гаа столнуудыг тодхожо, тэдэн дээрэ газет, жур- налуудыг, номуудыг дэл- гэн табай. Мүн радио- приёмнигой антенны тэрэ гатаһан байна. Майхан соонь бригадынхид булта- да сугларжа, һонирхолтой хөөрэлдөөн болоо. КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байһан Пленумдэ колхозойн яма- раар бэлдэхэ байһан тухай Андрей хөөржэ үгөө. Һүүлээрнь сугларагшад Москваһаа дамжуулагда- һан концерт шагнаа.

«Улаан майханы» даагша удаадахи үдэрнүүдэнэ колхозингуудыг орон дото- рой болон гададын оро- нуудтай байдалтай танил- суулаа. Мүрсыөөнэй дүн гаргалданы тунһала, «Са- хилгаан» хуудаһануудыг гаргаа.

Мальчикитовой бригада- һаа гаралд, Павлов ондоо бэлшээрлэ ошоһон байна. Тэрэ хаа хаангүй хүндэ- тэй айһан боложо угтар- дадаг юм. Ой тайгын гүн гүнзэгылэ байжа, агнуури хэгшэдэй дундаһы «улаан майханы» хаража болохо байдаг.

— Ой тайгын дунда бай- даг иотагыйнхидна бусаха- даа, «һайн даа» гэжэ тэдэ- нэй үеин зүрхэнбөө хэлһэн үгэнүүдыг дуудлааг бай- на. Тэдэнэй баясалхангыг харюулхын тулада 1961 он- доо бури һайнаар хүдэлхы оролдоход гээд Павлов хэ- лэнэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Республикынга хонин ажа- мы хурдан түргэнөөр хүгжөө- х, тэдэнэй тоо толгойе улам хошооруулаха, үүлтэриень илд һайжаруулаха, эрхим ша- нартай нооһо элбэг эхээр аба- г болохо гэһэн колхоз, сов- хозуудайнай хонидоодой мү- лөө үеын гол зорилго байна.

Тиммээ байгша ондо пар- тийн обкомой шиндэхэбэрээр һайн аймагай Борьёогой үүл- нэртэ хонидой совхозой дэргэ- нэй хонин ажалда түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ хургуули үлжлэхэдэ һэн. Эндэ хони соор үсхэбэрлэдэг аймагуудай колхоз, совхозуудай аха- дын хонидоодой зооветмэргэ- шэлтэд, тэндэн хутэлбэрлэхэ үлжлэмэрилгэшэд үе үе бо- лод сугларжа, түрүү дүй дүр- шэл шудалха, хонин ажалыг үгжөөхэ асуудлануудаар элбэ лекцинуудыг шагнажа байдаг болобо. Тус хургуу- лын хэһээлдэ республикын хүдөө ажарын институтай багша М. Х. Размахнин лекци уншаа.

—Дундуур, 50 килограмм та- даг бэетэй эхэ хонид хээли- тэй болоһон түрүүшын һара- нуудта сүүдэхэдэ тэжээлэй 1 сдиниш, 85 грамм буйлуулаг- даһан белогтой үбнэ тэжээл эдихэ ёһотой. Түрэхэ дүтэлһэн хонидто 1,3 тэжээлэй единице, 120 грамм белогтой хэмжээнэй тэжээл үгтэхэ ушартай. Харин һаяшаг түрэнэн нэгэ хурьга- тай хонидо сүүдэхэдэ 1,9 тэ- жээлэй единице, 190 грамм белок эдүүлхэ хэрэгтэй. Хэр- бээ хоёр хурьга хүхүүдлэг һаань, тэдэндэ 2,3 тэжээлэй единице, 240 грамм белок та- бил үгтэхэ болоно.—гэжэ нү- хэр Размахнин хэлэнэ.

Тинхээд хонидто жэлэй ямаршы сагта минеральна тэ- жээл эдүүлхэ, уналха гэһэн тон шухала. Убэлэй сагта хо- нид саһа эдээд ябахандаа яах- шыггүй, тэдэниг уналхань үлүү гэжэ зарим хонидо һа- надаг. Энэ тон буруу гэжэ лектор тэмдэглэнэ. Юуб гэхэ- дэ, үбэлдөө гол түлэб хуурай үбнэ тэжээл эдихэ байһан хо- нидто тус бүриднээ дунда эр- гээр сүүдэхэдэ 8 литрһээ бага бэшэ үһан сохом хэрэгтэй ха юм. Хонид гансахан саһа эдээд ябахандаа, аяар тэды шэ- нээн эхэ уһа олохогүй бшуу. Тиммээ тэдэниг сүүдэхэдэ хоёрһоо үсөөн бэшэ дахин уналха хэрэгтэй. Саашань хурьгатай харууһа тэжээл тухай тогтожо хэлэ.

Хурьга түлжүүлхэ хүдэлмэ- ринэ зүбөөр эмхидхэхэ, хони- дой үүлтэр һайжаруулха тухаа асуудлануудаар хүдөө ажарын институтай доцент Р. П. Пилданов лекци хэһэн байна.

—Һая гараһан нарай хурь- гадны эхэдэ һайса дадатар- нын тэдэниг 2—3 сүүдхэ нэ-

болгожо, шэнгээжэ, өөхө, мя- ан болгохомай габ гэжэ шадалаараа оролдожо бай- дагбди. Энэнэй тулада ма- лаа саг сагтань эдэлүүлхэ, үблэн тэжээлээ хуу эдүүлхэ, һайса хогуулулаха хэрэгтэй. Тэрэнһээ гадна, биднэр ма- дайнгаа гараһанай һүүлээр эдэлхэ хашаан соохи хо бо- гуудыг тармуураар суглуул- жа, ондоо тэжээлүүдтэй хо- лод, дахин дахин үгэдэг зан- шалтайбди.

Шахагдажа байһан малыг үбдэгсөөн үбнэ тэжээл соо оруулжархобд байгаа наа, тэдэнэр мүн бүхэхэ, үбнэнэй һайныг бэлдээд, муртэйгөөр эдэлхэгүй, түргэнөөр таргал- хагүй ёһоншы байха. Ингэжэ байханда, ёһотойгоор лэ үбнэ тэжээл минь хиндэ хаягда- жа, гаргаһан гаргаһа, хэһэн ажал харюулагдахагүй байна бшуу. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, иланганшы үбнэ хиндэ һал- гангүй, малай аманда сүм оруулхаа оролдохо хэрэгтэй.

Хүдэлмэрээ шадмараар эмхидхээд, саг сагтань хээд байханда, шахажа байһан гүүр- тэдэ олон хүнэй хүдэлһэнэй, ажалта үдэр, мүнгэ зөөри хээр гаргаһанайшы хэрэг- гүй. Жэшээхэдэ, хүгшэн бидэ хоёр хойуулан лэ үбэлтэй- шыг, зунһаны сагта зуу ша- хуу, заримдаа зуу холо гаран буруу, хашарагудыг хаража, шахажа байдагбди. Ажалдаа хүшэ хүрэнгүйбди, хүнине нэмжэ үгэгтэй гэ һаамнай, кол- хозой правлени үшөө нэгэ хү- вине үгэжшы ядахаар бэлшэ,

Тээд бидэнэр үбнэ тэжээлээ зөөхөө захлаад, хойуулаад хүдэлжэ, ажалдаа хүшэ хүрөөд байдаг тула ондоо хүниг нэгэ мэмжэ эрилдэггүйбди. Үлүү хү- нине барингүй байханда, тэрэ эрэхэ хүн ондоо ажалаа бү- тээжэ байханаа гадна, өөрын үнэ сэн сагатай, ехэ гаргаһа- гүй мяха абаха хэрэгтэмнай баһал шухала удаһанартай бшуу.

Мүнөө жэлдшыг үблэй һарануудта зуу гаран буруу- нуудыг шахаһаа даажа абаабди. Шэнэ жэлэй урда тэжээл тэдэнэр шахагдагда табигдаа. КПСС-эй ЦК-гэй январин Пленумэй хүндэ- лэлдэ һондонхойһоо бүри үлүүгээр, нэгэ нэгынь үдэр- төө 700—800 граммээр нэмээ- жэ, хабар баһал гурбан цент- нерһээ бага бэшэ шэгнүүр- тэйгээр тушааха зорилготой- бди.

ШАХАМАЛНУУДЫЕ ШАДАЖА ЭДЕЛҮҮЛ

Үбэлэй хүйтэндэ шахаха малыг, тинг гэнэ бу- руунуудыг шадажа эдэлүү- лээ, харууһалаагүй болбол, амаарнь гаратаршы эдүүл- хэ, тоношы шуджажа байгаа наа, муртэйгөөр таргалдаггүй байһанын мэдээжэ. Жэ- шээхэдэ, эдүүлхынь эдлюу- лээд, һуниндөө хүйтэн байра- да хонуулжа, дорһоонь хай- руулжа гу, али уһаар дутаа- жа байгаа наа, таргалһааа байтагтай туража болохо.

Бидэнэр шахамалнуудтаа үбнэ тэжээлынь нэгэ мүнэн,

балам баламаар үгэдэггүй, харин хогшы үлөөнгүйгөөр, хомхойгоор эдихын тулада үдэр дүүрэн һубарюулжа, ба- га багаханаар үгэжэ байдаг- бди. Үглөөнэй 6 часа буруу- нууд бодхогдожо, түрүүн үс- нэ үгэжэ, халуу оруулагдаа. Һубарюулан татаад, үглөө- гүүр нэгэ нэгэндэн кило- грамм тухай үбнэ тарагда- жа, 9 час болотор һайса чо- луулагдадаг. Тингээд нэгэ бага амарууһанай, хибэдэ- нынь хибүүлһэнэй (дуратай) ну

АХЫН АЙМАГЬАА

НАНААНДАА ХҮРЭХЭ, ЗОРИОНОО БҮТЭЭХЭ БАЙХА

нистическэ ажалай ударни-гай хүндэтэ нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэнэ.

НААЛИШАНАЙ ЛЕКЦИ

Комсомольско эхин организацинуудай секретарьнуудай семинар дээрэ аймагай мэдээжэ наалишан С. О. Арзухаева өөрингөө ажал хүдэлмэри, дүй дүршэл тухайгаа дэлгэрэнгүй хөөрөжэ үгэбэ. Семинарта хабаадагшад нүүр Арзухаевагай лекцине ехээр һонирхожо шагнаад, тэрэнэй арга онолын, дүй дүршэлын хаалгындай дунда бүгдын шадбары болгохо гэжэ шийдхэбэ.

В. Галсанов.

Вьентьяндахи байдал

НЬО-ПОРК, январин 7. (ТАСС). «Гурбан долоон хоной саада тээ халуун оройой бүтүү ой модоной, шугу шабарай дунда хон жэн байхан Лаосой нислэг хотодо ала-саа хюлдасаан, буудалдаа хүдгөөн захалхан аад, мүнөөшье болотор намхангай, үнөөтэ хүлгөөтэй байнаар», — гэжэ Вьентьянаа Ассошиайтэд Пресс агентствын корреспондент дамжуула.

Энэ мэдээлэл дээрэнь харахада, Вьентьянай хүн зоний олонхын Кюнг Лейгэй сэрэгүүдтэй хамта городо орхижо гараа, Лаосой нислэг хотын 80 мянган хүн зоний хадхыншье үлөөгүй ха. Үлгээшдэй дунда ехэ хүдгөөн болоно.

Фирмнүүд хаагдажа, худалдаа наймаан зогсоогодо тоной. Кюнг Лейгэй сэрэгүүд дахин ерэхэ гэжэ хүчүүд эгигэнэ.

«Наймаанай дэлгүүр дээрэ городоо гараха автобусууд гэрэй элдэб хэрэгсэлүүдээр дүүрэн ашагдажа саалална, орон нютагаа орхижо гарахааа наанаһуул Тайландын, Урда-Вьетнамай, Английн посольствонуудай газаагуур турсэлдана. Самоледоор Сайгон ошохо билдүүд арбаад хоног урауур худалдагданхайх...

Олон эмхи зургаанууд хоолон, Столой саана ори гансаараа унтажа нууһан ганса нэгэн чиновнигыел хаража болохо.

Зарим министрүүд дөрө дөрөө хүүд хээд утана. Ташуур буу, карбин, автомат гэхэ матые агсаһан офицерүүд, солдадууд үлэрын город соогуур гүйлгээдөө, үдэшндөө ресторан болон сангалын бусад газарнуудаар замбууралдана.

Галаар наадажа болохогүй

УЛАН-БАТОР, январин 7. (ТАСС). Засаг түрһөөн буухын урда тээ Эйзенхауэр буу зэбсэг түхөөржэ байдаг баяшуулай урда үнөө дэхин билдагуушалжа, гүрэн түрһе ахир доройгоор удариджа байһан сэгын хунүүдэй үни удаан саг соо ханажа байһын тулада үүдээе гансгахаанаар хаагаа, зайлажа ушаг гэжэ шийдэ ха гэжэ Монголой радиогой уласхоорондын байдалые шэнжэлэгшэ Ш. Сандаг мэдүүлбэ.

Америк Зүүн Урда зүгтэ, Латин Америкадэ Америкын Холбоото Штадуудай гаргажа байһан элдэб аашануудта дурра гутажа, зөбүүрхэжэ байһан монгол арад Лаосой, Кубын арад түмэнтэй наанаал нэгэ-дэжэ байһан тухайгаа газетэнүүдэй, радиогой редакцинуудта олон тоото бэшгүүдэ эльгээнэ. Эдэ бэшгүүд соо хэлгэдһэн юмэнүүдэе согсолон, Улан-Баторай радиогой шэнжэлэгшэ илгэжэ бэшэ: «Нүүдээ хашаанд гүйхэ саг болуужа, империалистнууд хүрхэйтэн. Нүүдэ ноуругүйгөөр Лаос руу дугтаажа, галсан зоболонто арад эоние бахалуурдахадан, колонизаторнуудта туһалжа, Куба руу тонууд дээрмэшдэ дөрөөр үлгээшдэжэ, саашаадыше дайнай галаар наадажа байгаа хаа, гэмтэ ноурууд болон сүүдэй шэрэ дээрэ нуушод байхадаа торохогүйт».

Шуната хэлнэлгэн

Льезжын хүдэлмэришэдэе полициинхинд буудла

ПАРИЖ, январин 7. ТАСС-ай корреспондент Г. Драгунор илгэжэ мэдээсэна:

Үсэгдэр Льезжын үйлсүүдтэ хүнүүдэй шуһан адхарба. Үүн хойно сэрэгүүд, жандармууд тэмсэлдэ бодоһон хүдэлмэришэдтэ довтолдо, 19 хүние шархатуула. 1950 ондо олон түмэн ажалшадтай Леопольд хаанине шэрэзһэнэ халаһанһаа хойшо полици түрүүшынхэе демонстрантууде буудла гэжэ хэлбэлдэ бэшгэдэна.

Буу зэбсэггүй, гар мухар ябаһан хүдэлмэришэдэе буудалһанай түдөө харуулсаалһаа зайлахын тулада энэ тулалдаае хүдэлмэришэд үүсхэ юм гэгһэн хэбэртэй үгэ хуур тараахааа засаг түрэ баригшад оролдон.

Үнэн дээрэ эндэ юун болооб?

«Угырэн хоһоруулаха хуулин проектдэ» эсэргүүсэжэ байһан тухайгаа арид шууд мэдүүлхын тулада забастовкодэ бодоһон 60 мянгад хүн митингдэ суугараа юм. Тингээд митингын дүүрэнэйгэй хүүдэ хүдэлмэришэдше гар гэртэе таргажа, эгээл энэ үеднэ бусажа ябагшадта жандармууд, парашютистууд довтолжо, буудалдаа налшалдаа үүсхэжэ захалаа. Үйлсэе хуушаад, олоороо ябажа байһан хүнүүд руу полициин автомашинууд гүйдэлөөрөө шурган орожо, буугай дуун гаража захалаа... Шархатаһан хунүүдше атираалдаад унажа ажилбэ. Бута хүрэн гүйлгэжэ, бөөе абархааа зугадажа ябагшадше

посларна автомашинууд хүсэл сал хүйтэн уһар мэдүүлэна. Энэ моритой жандармууд хүсэһэн хуөө шийдмэдана.

Илгэжэ байхадань хүдэлмэри эсэргүүсэжэ, зарим хүнүүд жандармууде шулууджа захал байһа. Полициин хэцэн автомашинууде довтолжо, галдагаа. Газарта хүдэлмэришэд баррикадад хэбэ бодохо. Тэндэ суугарһан залуушуд жандармуудтай нуур дээр «Нохосууд! Алууршад! Таш Франкогой Испанида байна бэшэ гэжэ хашхаралдана.

Январин 7-ной һүни Льезжэ сэрэгүүд, жандармуу гагадга захалаа. Үйсэнуүүдтэ харуул татагдажа, город руу орохын арга болоо.

Мүн Брюссельдэ, Гентдэ, Борнажда олон зоний хабаадалгатай демонстрацинууд боложо байна.

Бельгингээ нүүхдэ туһалха арилгоор Франциин ажалшад мүнээри суглууджа байна. Франциин ажаллай бүгдэонитын конфедераци туһаламжын фондод ехэ мүш үгөө.

Мүнөө Франциин олон городт дайд завод, фабрикануудта, барилууд дээрэ, шахтанууд болон тракторнууд дээрэ боложо байһан митингүүд дээрэ хүдэлмэришэд Бельгин хүдэлмэришин ангитай хашлаа нэгдэжэ, Льезжын хүдэлмэришэдше буудалһанда ехээр дурра тулажа байһан тухайгаа арид шууд мэдүүлэна.

ТАРБАГАТАЙНХИД ЧЕМПИОН БОЛОБО

Республикын хургуулинуудай хурагшад мүнөө үбэлэйнгөө амаралтын үедэ дуратай газартаа ошожо сэнгэнэ, элдэб янзын спортоор һорино, мурьсэньше. Гаяхан ПВЗ-гэй Культурын ордоной саадахи үзэсхэлэнтэ гоо газарта республикын хурагшадтай дунда санаар мурьсөөн болоо. Энэнь хурагшадтай наймадахи спартакиадын программада оруулагдаха юм. Мурьсөөнэй хамтадаа «А», «Б» бүлгэй 170-аад спортоменүүд хабаадалсаа.

Эдир басагад дунда 3x3 гэгһэн эстафетын үнгэргэгдэхэдэ, хамтадаа 21 команда хабаадалсажа, түрүү хууриин түлөө тулалдаа. Мурьсөөнэй эхилэн сасуу Тарбагатайн аймагай Евдокия Личуноян Баргажанай командын түлөөлэгшэ хоёр нүүхдөө аяар хооло ороһон гүйлгэжэ, хараа далда орошоно. Хоёрдохи ээлжэндэ урилдагшад сооһоо баһал Тарбагатайн түлөөлэгшэд эрхимлэжэ, командагаа түрүү хуурида гаргажа шадла. Баргажанай, Улан-Удын Советскэ районой команданууд хоёрдохи, гурбадахи хууринууде хубаадалсаа.

Мурьсөөнэй хоёрдохи үдэр эдир басагад 3,5 километрэ мурьсөө. Эднээр сооһоо Улан-Удын 26-дахы хургуулин хурагша Оля Войничкова, Тарбагатайн Наташа Леонова, Байкало-Кударын Галина Дружинина гэгһшд түрүүлэн ерэнэ байна. Эднээрэй удаа мүн лэ басагад 5 километрэ урилдаа. Һонирхолтой энэ мурьсөөндэ Тарбагатайн Евдокия Личуноян, Маша Леонова гэгһшд эрхимлэжэ, түрүүшын хоёр хуури эзэлэ. Гурбадахин хоёр хуури эзэлэ. Тарбагатайн Түхэнэй Маша Лазарева эзэлһэн байна. Мурьсөөндэ хабаадалсаһан Улан-Удэ городой 55 басагад хэйншье һайн амжалта туйлажа шадлагуһын гэмшлэтэй.

Мурьсөөнэй һүүлшын үдэр үхибүүдэй дунда 5—10 кило-

метрн зайда шанга тулалдаан болоо. Энэ мурьсөөндэ хабаадалсаһан спортсменүүднээ Заиграйн Николай Ошкин һайн амжалта туйлаа. Николай харууһан сагы хэйнше найжаруулжа шадлагуй. Тингэжэ 5 километрэ 18 мин. 10 секунда соо гаталһан Николай Ошкин түрүү хуури эзэлэ. Хоёрдохи, гурбадахы хууринууде Тарбагатайн Валерий Савин, Улан-Удын 16-дахы хургуулин хурагша Володя Корешков гэгһшд эзэлһэн байна.

10 километрн зайда үнгэргэгдһэн мурьсөөндэ ахалагша классуудай олон хурагшад хабаадалсаа. Хэдэн арбаад минутын үнгэрөөд байхада, «Харгы» гэжэ хашхарһаар Тарбагатайн түлөөлэгшэ фиништэ түрүүлэн хүрэжэ ерэбэ. Тээд «стартаа» һүүлшын шахуу гаранан Түхэнэй, Мухаршэбэрэй санашад ана мана мурьсэлдэн фиништэ хүрэжэ ерэбэ. Эднээрэй сагы тооложо үзэн гэгһэн Түхэнэй Петр Кобелев һайн саг харуулжа, түрүү хуури эзэлэ. Хоёрдохи, гурбадахы хууринуудта Мухаршэбэрэй Леонард Карпиния, Тарбагатайн Валерий Кушнарев гэгһшд гараа.

Мурьсөөнэй дун гаргаханда, городой хургуулинуудай дундаһаа Улан-Удын Советскэ районой хурагшадтай команда нэгэлэхи, Железнодорожно районой, Кяхта городой хурагшадтай команданууд хоёрдохи, гурбадахы хууринууде эзэлэ. Хүдөөгэй санашад сооһоо мурьсөөндэ бэлдхэл һайнтай ерэнэ Тарбагатайн хургуулин командыхид түрүү хуури эзэлжэ, наймадахи спартакиадын чемпионой нэрэ солодо хүртэбэ. Үнгэргэгшэ жэлтэй спартакиадын чемпион байһан Баргажанай хургуулинхид гурбадахы хуури эзэлһэн байна. Заиграйн хурагшад хоёрдохи хуури эзэлэ.

Н. Николаев.

Касабланкадахи конференци дээрэ Алжирай асуудалаар абтаһан шийдхэбэри

КАСАБЛАНКА, январин 7. (ТАСС). Африкын гүрэнүүдэ толгойлогшоной Касабланкада болон конференци Алжирай байдал тухай асуудалые зуһан хэлсээд, энэ асуудалаар тусхай резолюци баталан абаа. Тусхайбал, энэ шийдхэбэри дотор нигэжэ хэлэгдэнэ:

- 1) Алжирай бөөе даанхай байдал түүдэ тэмсэдһэн алжир арад, Алжирай Республикын саг зуурын правительстве али болохоор дамжажэ байхаар шийднги байһанаа мэдүүлнэбди,
2) национально-сүлөөралтын түлөө тэмсэдһэн алжир арадэ дамжажэ байһан бүхы орунууде политическэ, дипломатическэ, материальна туһаламжаа ехэдхэнь гуйһнабди,
3) Алжирта колониальна аземдэлын дай хэжэ байхадань Францида НАТО-гой туһалдаг, дамжэдэг байһынь буруушаһнабди,
4) Алжир арадта эсэргүү дай хэхэдөн, өһөдһынгөө газар дайдые ямараарше харгүүдхээе дары сагтаа болит гэжэ бүхы орунууде уралаһнабди,
5) Франциин захиралта дор Алжирай байһан Африкын бүхы сэрэгүүдэе дары сагтань гаргахэ эрлэтэ лаинабди,
6) Алжирай национально-сүлөөралтын сэрэгтэ Африкыншье, ондоохы орунуудай һайн дуратанай орохынь һайшаһнабди,
7) Алжирай Республикын саг зуурын правительстве үшөө мэдэрэгүй правительствонууде мэдэрхынь уралаһнабди,
8) Алжирта дайнай саашадаа үргэлжэлжэ байгаа хаань, конференцидэ хабаадагшад Францитай тогтоһон холбоо барисагаа дахин хаража үзэхэ ушартай болохо гэжэ мэдүүлнэбди,
9) Алжире таһалжа болохогүй, энэ асуудалые нэгэн талаһаа яшье

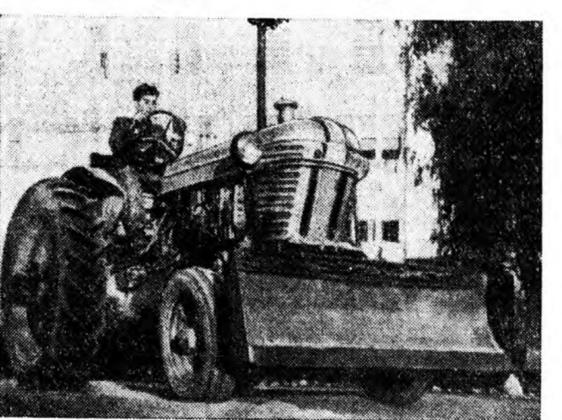
шийдхэжэ болохогүй, тэршалан энэ орондо баалтаар тогтогдоһон гүрэнэй амарше байгуулалтые мэдэрхэгүүбди».

Алжир тухай үшөө нэгэ шийдхэбэри абтаа. Январин 8-да Францида Алжирай асуудалаар болохо арад зоний асуулын дүнгүүд алжир арадэе юугээрше уялагхайгүй ёһотой гэжэ шийдхэбэри дотор онсолон заагдана.

Кеннеди хуулигаар США-гэй президент болобо

ВАШИНГТОН, январин 7. (ТАСС). Сенатай, түлөөлөгшөнэрэй палатын хамтын заседан дээрэ США-гэй конгресс үсэгдэр Джон Фицджеральд Кеннедиэ дүрбэн жэлэй туршада США-гэй президент

болгобо гэжэ хуулигаар тунхагладаа. Кеннеди, тэрэнэй правительстве нютагай сагаар январин 20-ной хахад үдэртэ тушаалдаа орохо.

Кюрей Арадай-Демократическа Республика. Бая Киянай машина бүтээлгэн завод ажалай үшөө нэгэ ехэ илалта туйлаа. Энэ заводто мүнөө газарай элдэб худалһын хэхэ бульдозер бүтээгдэжэ захалаа. ЗУРАГ ЭДЭР: тус заводто бүтээгдэһэн шэнэ бульдозер.

Суванна Фумагай мэдүүлгэ

ЛОНДОН, январин 7. (ТАСС). Бун-Умагай засаг түрэн «тогтожо» байгааһе хаа, өөргөө латанска правительстве толгойлогшоб гэжэ тоолоһон заһаад гээд, Камбождо байһан Лаосой премьер-министр принц Суванна Фума хэлэе. Үсэгдэр Рейтер агентствын корреспонденттэй хөөрөлдэхэдөө, тэрэ нигэжэ мэдүүлэн байна.

«Ноябрин 11-да гарган деклараци дотороо заһан хараа бодо-лоо баримталһан заһааб. Суванна кедтэй комитетэй гаргажа байһан гэхэхэ-буулануудыньше, энэ комитетэй хашалта баалалта доо хаанай гарганан шийдхэбэришөө хуулига гэжэ тоолоһонгүй», — гэжэ тэрэ хэлэе. «Бун-Умагай комитет үни тогтохогүй. Юудб гэхэдэ, Лаосой арад зоний хүсэл эрмэлзэнтэй таарангүй». Наядаа Лаос олохообэ түхөөрнэгүй гэжэ Суванна Фума хэлэбэ.

Хаммаршельд „угтуулба“

НЬО-ПОРК, январин 7. (ТАСС). Үсэгдэр ООН-ай генерална секретарь Хаммаршельд Преторин — Урда Африкын Союзай нислэг хотын аэродром дээрэ ерэжэ буухадаа, хараал шэрээ хашхаралдажа байһан демонстрантуудаар утгагдаа ха. Энэ демонстрацида хабаадалсаһан Африкын хүн зон: «Полициин зоргоороо ашалжа байдаг манай гуралд амаршалнабди, танаа», «Шарпелив тухай бу маргагыг», «Хаммаршельд энэ минн «айшан» ёһоор байха юм ха.

Аюулгүйн Советэй зууршалган Хаммаршельд ЮАС-та ерээ юм. Хаммаршельдын самодөһдөө бүтхадэ, демонстрантууд Африкын арад эоние «саган арһанатай дилалтаһаа» сүлөөлгты гэжэ хашхаралдаа. Африкынхид үндэһэ айтанайнгаа дуунууде дуулагдай. Хаммаршельд ехэл мэдүүдээр, үрхүүгэдһөнэн юман бушуузын ахалаад, гостиницын үүдэ рүү хард ороһоо гэхэ.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ШАХАРДУУ ШАНГА БАЙДАЛЫЕ ХУЛАРУУЛХЫН ТҮЛӨӨ

Уласхоорондын байдал дээрэ шэнэ жэлдэ эхиндэ урма зориг түгээдэр, жабаланга һайхан үгэнүүд соностоо, Амгалан тайбан байдалда дуратай орунуудай толгойлогшотой манай оройой хулабурилгаһадшай шэнэ жэлээр абалсаһан амаралтын бэшгүүд соо энэ урма зориг түрүүлэ үгэнүүд соносто. Шэнэ жэлдэ утгажжа дээрэ Советскэ правительстве толгойлогшэ Н. С. Хрущевой хэлһэн үгэ, ирөөлдүүд уласхоорондын байдалда ингална ехэ һонирхол түрүүлэ. Дэлхэйн бүхы орунуудтай эбтэй эетэй, хани харилсаатай байһын тулада Советскэ Союзай оролдолог тухай, мүн Советскэ Союз США хоёрой хоорондохи харилсаа һайжаруулахда ямар ехэ удхашнаартай байһан тухайн, Н. С. Хрущев онсолон тэмдэглэе. Эдэ үгэнүүд хилин саана тон ехэ һонирхол түрүүлжэ, уласхоорондын шахардуу шанга байдалые һуларуулхын, бүхы гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа һайжаруулхын, тиймһээр арад бүхэнтэй армэлэжэ байһан асар ехэ зорилго бөлүүлхын — бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бөхижүүлхын тулада шэнэ жэлдэ Америкын Холбоото Штадууд Советскэ Союз хоёрой хоорондохи харилсаагаа тэд хооронд эрхмүлжэ, үндөөрөө һайжаруулаха бээ» гэжэ найдажа байһан тухайгаа арад зон мэдүүлэ.

Январин 20-до США-гэй засаг түрэдэ президент Д. Кеннеди толгойлогшотой шэнэ правительствын хууада, эдэ зорилгонууде амжалтатайгаар шийдхэжэ арга боломжо

нууд бии боломоор. Республикани Никсоние орхижо, демократ Кеннедин түлөө дугтаа үгэхэдөө, Америкын арад Вашингтонтой мүнөөнэй политикые — хүйтэн дай һүжэрөөхэ, уласхоорондын байдалые улам шагнагдаха политикыень буруушаагаа бшуу.

США-гэй мүнөөнэй гадаадын политикын шэглэлые хаража үзэхөөр болоо гэжэ буржуазна олон ажал-абуулагшад арид шууд эрилтэ табидг болон дээрэһэнь Америкын арад зоний наһал бодол, хүсэл армэлэзлэгнь харагдана. Танай урда байһан Трумэнэй, Эйзенхауэрэй баримталдаг хараа бодолы — нодэ ноуругүйгөөр коммунизмад эсэргүүсэдг политикые орхит, Франциин Рузвельтын баримталдаг байһан хараа шугамые дагыт гээд, «Ариозна стар» газетин редактор У. Мэтьюс «Атлантик» гэжэ журналай январь һарада гарбан номорто уралаа. «Энэ үндэр тушаалда орохоёо байхадтай», — гэжэ Мэтьюс бөшөөнэ, — гадаадын харилсаанда шэнэ элдэби үсхэл гаргаха бээт гэжэ танһаа Америкын арад хүлэжэ» байна. Мүнөө сагай атомдай үе галаба эб найрамдал хамгаалда, дайн сэргэе сараха шугала асуудалаар ямар алхам хэхээе байһыетнай Америкын арад түмэн ехээр һонирхожо байһай. Энэл асуудал тэдоние ехээр «намаата болонго». Америкэдэ мүнөө нимэрхүүл үгэ хуур, хөөрөөлөөн гаража байдаг. Манай наһамжаар, «шэнэ правительствын (США-да — И. Л.) байгуулагдаһанай һүүлээр Советскэ Союз США хоёрой хоорондохи харилсаа һайжаруулаха һа-

дэлгэ гаргаханда, эгээл таарамжатай саг» гэжэ «Нью Рипавлик» журнал һал бэшэ. Үнэхөөрөө, эб найрамдал сахин хамгаалһын, бөхижүүлхын түлөө тэмсэгт гэжэ Ван-дербильтын универсиетдэй политическэ науқануудай профессор Д. Флеминг «Нэйшн» журналай хууадын дээрэ Америкын шэнэ правительстве уралаа. Аяар арбан табан жэлэй туршада «билдээр ажаг һэжэлгэлтын, айлта һүрдэлын, дурра гуталга, үзэн ядалтын, буу зэбсэг түхөөрлгын хуушай замаар ябажа байһади, эдэ бүгдэд манда мушье үгөөгүй» гэжэ Флеминг һануула. Советскэ Союз Америка хоёрой хоорондохи харилсаан һайжаржа болохо гэжэ оройногтой бүхы арад зонтой хамта Флеминг үнэн зурханөө найдана.

Нимэ һайжаралгада дургай хүнүүд Америкэдэ баһал бии. Манай хоёр оройной хоорондохи харилсаае зорюута мууджаа, шангадажа байдаг тэдэ хүнүүд мүнөөшье хара хэрэгүүдэ үргэлжүүлээр. Тэднөр мүнөө Советскэ Союзтай эбтэй болоходо «акулатый» галһан шууа татана, «Москвагай ноуса болоннууд», «Кремлин шэнэ хараа шэглэл» гэхэ мэтэнүүд тухай элдэб асын худал хуураг юмэнүүдэ бөшөөнэ. Тээд эдэ хардалта гурдалгын хониешье үнэншүүлэгүй. Америкын эгээлэй арад эоние махалхын бархэтэй болоо. Советскэ правительстве толгойлогшын хоёр дахин США ошондой хүүлээр амгалаа ёһоор зэргэ оршон байха политика, эбтэй эетэй, харилсаатай байха политика Советскэ Союзай абуудлаг саг зуурын политика бэ-

шэ, гадаадын политикын бодото ундай һуури гэжэ тэднөр ойлого. СССР США хоёрой хоорондохи харилсаае һайжаруулхын тулада Советскэ Союзай гаргажа байһан элдэби үсхэлые дэлхэйн олон оронуудай арад түмэн үндөөр сэгнэжэ, һайшажа байна. Английн мэдэжэ түхүүшэн Тэйлор «Санди экспресс» гэжэ газетэд бэшэхэдэ, эбтээ орой гэжэ Советскэ Союзай һарбайжа байһан гары адхыт гэжэ Америкын шэнэ президентые уралаа. «Хүн туралтанай ажабайдалда болохоёо байһан аюулые, элдэб усалтанууде түргэнөөр таадаг, мэдэдг гуран турын сэгэн хулабурилгашэ байһанаа Хрущев нэгэнтэ бөшэ харуулаа» гэжэ Тэйлор онсолон заана. «Советскэ Союз Америка хоёрой эбтээ оройгүдэнь аргагүй, — гэжэ һая Шведиин «Стокгольме-Тидингген» газетэ бэшэ, — Кеннеди Хрущев хоёрой уулзажа, хөөрөлдөхөшье арга боломжо бии».

Советскэ правительстве толгойлогшын шэнэ жэлэй утгажжа дээрэ хэлһэн үгэ тухай үсүдэшье орунуудай хэлбэлдэ ехээр бэшэгдэнэ. Тэрөншье гайхалтай бөшэ, СССР США хоёрой хоорондохи харилсаанай манай байһанһаа уласхоорондын политическэ байдалай ямар байхань ехэхэнээр дундажа гэжэ хүнүүд һайса ойлого бшуу.

Советскэ Союзай абуудлаг политика эли год. Советскэ правительстве толгойлогшын үгэнүүдээр манай орон США-тай эбтэй эетэй болохо, уласхоорондын шахардуу

шанга байдалые һуларуула хүсэлтэй байһанаа мэдүүлбэ. Энэһэй һүүлээр Америкын шэнэ хулабурилгашэдэй үгээе хэлэхэ хэрэг үлөө.

ХОРОТО АШАНУУДЫЕ ГАРГАНА, ДАЙ ҮҮСЭЖЭ БАЙГШАДАЙ АМА ТАТАХА!

Дэлхэйн гурбан түби дээрэ болжо байһан юмэнүүдэ хаража үзэхэдэ, уласхоорондын шахардуу шанга байдалые түргэнөөр һуларуула, һайжаруула шухала болонһын элирнэ. Эйзенхауэрэй правительствын засаг түрэ бариха байһан һүүлшын үдэрүүдтэ Африкада, Азида, Латин Америкадэ абуулажа байһан хара хэрэгүүдэ түргэнөөр, али бүхы аргаар хүсэндэн хүргэхэ гэжэ Америкын империалистическэ бүлгүүд оролдого, элдэб хорото ашанууде гаргажа байна. Конгодо тонуул дээрэ хэжэ байһан Бельгин колонизаторнууде, Мобутын алуурша дээрэмшэдые тухиржа, Африкын энэ залуу республикые үгэ хэлын тулада тэднөр ёһотой дайын сэрэг захалуулхаа оролдон. Сэрагэй ямарше бүлгээлдэ ородоггүй Лаосой хуулига правительствода эсэргүүгөөр Фума Носаван генералай мүнөө үсхэжэ, тэднэр Азида дайнай аюулай үшөө нэгэ гуламта бии болгоо. Тинхэдэ тэднэр Кубын революцинон правительствода эсэргүү зэбсэгтэ довтолгодо батдажэ, Латин Америкын Карибска далай надар баһал шахардуу шанга байдал бии болсохой. Һая Эйзенхауэрэй правительствода Кубатай дипломатическа хани харилсаагаа таһалжа, энэ харанхы хэргэтээ үшөө нэгэ алхам хэбэ. Вашингтондо байдаг манай посольствын адли тобтой хүнүүдтэй посольств

во Гаванада байлгаты гэжэ Кубын революцинон правительствода эрилтэ тайһан байгаа. Дэлхэйн олонхи орунууд хоорондохи харилсаандаа имэ гурим баримталдаг бшуу. Тээд энэ эрилтэарнь шалтаг бариха, США Кубатай дипломатическа хани харилсаагаа таһалба. Нимэ шийдхэбэри абахада, Эйзенхауэрэй правительство хамаг наһал бодолоо таалагжархөө; өөдөгү, ахир доройгоор тушаалһаа буухын урда тээ уласхоорондын байдалые һайса муудуулаад, хүлгүүлээд, һалсалдаха гэжэ тэднэр яарана. Манай һүүлдэ шэнэ правительство яабалшыне яаг, биданэр лэ хэхэ юмлаа хээд, үйлдэхэ юмлаа үйлдөөд һалсалдахамнай гэжэ Америкын мүнөөнэй засаг түрэ баригшад тоолон ёһотой. Тэднэр мүн шэнэ правительстве өһөдһынгөө харгыһан зүргөөр абуулаха хүсэлтэй.

Эдэ бүхы һуйдхалта, хорото ааша гаргажа байхада тэднэр Советскэ Союзай «занажа», «дайгаар орохоёо» байһан тухай худал хуурмаг үгэ хуур тараана, хашхаралдажа, шуула үсхэһэнэ. Тээд эдэ худал хуураг үгэнүүдтэ үнэншэжэ байһан хүнүүд хомор. Муу, һайниие нилээд үзэһэн буржуазна хабалшыне Америкын империалистическэ үлгээлүүдтэй гаргажа байһан һүүлэй аашые һайшаангай. Лаосой Америкын империалистическэ үлгээдэжэ байһан юмэнүүд Испанида граждэн дайнай боложо байха үеэр фашистеска орунуудай хэжэ байһан юмэнүүдэ һануула гэжэ Английн мэдээжэ уран зобдоһон Грэхам Грин Лондондой «Таймс» газетэдэ бэшэнэ. Лаосой арад зоний хуулига пра-

вительствода хамгаалжа, буһалган шадые дүрижэ байхада, Америкын империалистическэ үлгээлүүд энэ доторой дай бари һүдэрөөжэ, өһөдһынгөө, мүн СЕАТО-гой сэрэгүүдээр улам үргэхэхэе яаржа байна. Энэ зорилгоор Пентагон һая Номгон далайгаа флуде дайшалхы болон болгожо